

N.S.S. RAMACETTER ROBERT
BUDAPEST
Disztr. 2 I. e. a.

ROMANIA
1 LEU-POSTA
Ez a postala
kötés a num.
No. 224718 929.
Ez a kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
16. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kü-
lföldre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 23 dollár. Hír-
désdíjak díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” a transilvaniai és banati
székhely egyetlen politikai naplap-
ja. Cikkeink utányomását csak a
kötés megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPLAP

Ármentesen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Márton
Ernő. Felelős szerkesztő: János
Ferenc. Bácsföldi szerkesztő: János
Ernő. Strada Cobălcescu 22.
Kedd, 1937. augusztus 10.
5697. EV. XX. ÉVF.
ELUL 3. 179. SZAM

USSISKIN NEMET MOND

Jobb- és baloldali szónokok drámai vitája a kis zsidó állam fölött. Dr. Schwartzbart: „Nem írhatjuk alá, hogy lemondunk Palesztina háromnegyed részéről”. Kurt Blumenfeld: „Az idő ellenünk dolgozik; meg kell ragadnunk ezt a sánst, amely talán nem tér többé vissza”

A Mizrahi Weizmann javaslata ellen, a munkáspárt a javaslat mellett beszélt

— Az Uj Kelet kongresszusi szerkesztőségétől —

Weizmann Chaim megrázó politikai expo-
zéja után elsőnek M. Ussiskin a kong-
resszus elnöke emelkedett szólásra.

— Feszült figyelemmel hallgattam ma
végig Weizmann beszédét — mondotta
Ussiskin. — Mivel ugyan ilyen figyelm-
mel hallgatta őt nemcsak ez a kongressz-
szus, hanem az egész világ cionistái és zsi-
dói és bizonyára a mi ellenfeleink is, bol-
dog volnék, ha mindazt, amit Weizmann
mondott aláírhatnám és „igent” mondhat-
nék hozzá. En azonban úgy érzem, hogy
népemmel szemben is kötelességem azt
mondani, amit mondanom kell és nem azt,
amit akarok.

— Weizmann elmondotta nekünk a mi
utóbbi husz esztendő mártírunk törté-
netét, de csak egy töredékét ennek a mártí-
riumnak. Nagy felelőssége tudatában,
amely az ő vállaira nehezedik úgy gondol-
ta, sok mindent el kell hallgatnia: így el-
hallgatta a mérhetetlen szenvedéseket,
amelyeket a Palesztina kormányzat oko-
zott nekünk. A nagy akadályokat, amelye-
ket utunkba állított. Weizmann a legjobb
szándékok vezették s népének javát akarta,
az élet azonban megmutatta, hogy ő
most, mint előző alkalmakkor is, hamis
uton járt.

— Amikor 1920-ban, mint a Waad-Ha-
cirim elnöke Jeruzsálemba jöttem és meg-
mondottam az ott tartózkodó Weizman-
nak, hogy az adminisztráció ellenünk van
és azt nekünk nem szabad elhallgatnunk,
Weizmann ezt válaszolta nekem: „Őn az
az orosz zsidó maradt, aki a kormánnyal
szemben bizalmatlan.” A karlsbadi kong-
resszuson vázoltam Weizmann előtt az
akadályokat, amelyeket az adminisztráció
utunkba gördít és tervekkel jöttem elő ar-
ra nézve, hogyan kerülhetnének ki ebből az
állapotból. Weizmann azt válaszolta, hogy
a tények, amelyeket fel hoztam megfelel-
nek a valóságnak, ő azonban nem teheti
magáévá a kormány ellen javasolt akciót.

— En akkor kiléptem az Executívéből.
Azóta tizennégy év telt el. És csak ma elő-
ször mondotta ki Weizmann az öt jellem-
ző előkelő tónusban az ő nagy „J'accus-
se”-ét az adminisztráció ellen. Ez azonban
nem elég. Tovább kell mennünk egy lépés-
sel.

Az örök zsidó bűnbak

— En részéről nem vagyok abban a hely-
zetben, hogy a jeruzsálemi adminisztráció
és a londoni kormány, a Colonial Office
között különbséget tegyek. Hogy egy
ilyen megkülönböztetés teljesen hamis
volna, mi sem bizonyítja jobban, mint a
királyi bizottság jelentése, amely a leg-
élesebb vádirat a kormány ellen. A jelen-
tés olvasásánál eszembe jutott egy epizód
Németország középkori történetéből. Egy
német városban egy keresztény követ do-
bott egy zsidó után, a zsidó lehajolt és a
kő nem az ő fejét találta, hanem egy ke-
resztény üzetbe esett és ott kárt okozott.
A bíróság a kár megtérítésére kötelezte
ítéletében a zsidót, azzal az indoklással,
hogy a kár amiatt keletkezett, mert a
vádolt nem tartotta oda célnak a fejét.

Husz éves tapasztalat és négy pogrom
után, amely sok fiatal zsidó életét és zsi-
dó javakat pusztított el, azt a vallomást
olvassuk a királyi bizottság jelentésében,
hogy a palesztinai adminisztráció éppen
úgy ítélkezik, mint a középkori német bi-
róság: A zsidónak fizetni kell, mert nem
tartotta oda a fejét célul a kődobónak..

A zsidó nép történelmi határain belül akarja az országot

— De hogyan néz ki a királyi bizottság
ítélete? Azt javasolják: vagy a zsidókat
meg kell rendszabályozni, vagy az orszá-
got szétvágni. En kérdem: milyen bünt
követtünk el? Valamennyien tudjuk: ami
országunk nem nagy. Még történelmi ha-
tárain belül is, amelyek magukba zárlják
Transzjordániát, alig ha találhat helyet a
galut valamennyi zsidója. De ez a kis or-
szág a mi országunk. Soha történelmünk-
ben, még a legnehezebb időkben sem ad-
tuk fel reményünket az országra; még

— Kedves Weizmann doktor és ti kong-
resszusi delegátusok, meg akarjátok ta-
gadni a mi álmunkat? Ha ezt nem akar-
játok és mégis másképpen határoztok, úgy
hamisan cselekedtek önmagotok és a világ
előtt. Ha a mi gyermekeink továbbra is
azt tanulják, hogy Jeruzsálem és Hebron
a mi szent városaink és hogy a Jordánon
tul a mi hőseink harcoltak, úgy semmilyen
felosztási egyezmény sem ér semmit. Az
arabok nem oly buták, hogy ezt elhiggyék
nektek. Nem, nem ez az ut! (Lo-zu-hade-
rech!)

A zsidó állam elvét elfogadom, ettől
kezdve azonban elválnak utjaink. A dele-
gátusoknak egy nagy száma nevében kije-
lentem, hogy

Weizmannnak azon követelésére, hogy
mi az Executívének felhatalmazást
adjunk a felosztási terv fölötti tár-
gyalásra, nemmel válaszoltunk.

A kéz, amely Babilón vizeinél esküre emel-
kedett, a Thembe partjain nem fogja eskü-
jét megszegni.

— Kedves doktor Weizmann, ne hason-
litsa össze Palesztinát Ugandával. Nem
lehet ilyen hasonlatot felállítani. Erec-Jisz-
raél szent és Jeruzsálem a legszentebb.
Herzl is ugyan azokra a lengyelországi
zsidókra hivatkozott, akik mindig példát
képeznek, ha a zsidó szenvedésre és nyo-
morra akarunk rámutatni, — ezekre a
lengyel zsidókra hivatkozott, midőn fel-
hívta a kongresszust, hogy fogadja el
Ugandát, mint „éjjeli menedéket”. Ezzel
akarta többek között a Mizrachit rábe-
szélni. Ma Weizmann ugyan ezzel érvel a
Mizrachihoz. En azonban felhívom a Miz-
rachit, vezekelve le akkori bűnét. Wei-
mann egységre hívja fel a kongresszust.
Mi mindent nem áldoztunk már fel az
egység elvéért. Itt azonban olyan határ
van, amelyet nem léphetünk túl.

Abdul Hamid és Dzsemal pasa idejében
sem.

En elvetem Weizmann taktikáját,
amely azt mondja a világnak, hogy
mi kicsik és szegények vagyunk; elég
erő fölött rendelkezünk, amelyeket ak-
tíválhatunk. A világ tizenhétmillió
zsidója, a mi erőforrásunk.

Teljesen biztos vagyok győzelmünkben.
Függetlenül a királyi bizottság jelentésé-
től, nem Londonban, vagy Genfben fog
elhangzani a döntés a mi jövőnk és a mi
országunk fölött. A prágai kongresszus
1933-ban csaknem egyhangulag elutasítot-
ta a javaslatot, amely a cionizmus végcél-
ját a palesztinai zsidó állam megteremté-
sében jelölte meg. Akkor nem tartottuk
ésszerűnek, hogy mozgalmunk célját dek-
laráljuk. Ma azonban negyven évvel Herzl
kongresszusa és négy évvel a prágai kong-
resszus után egy nagy hatalom ajánlja fel
nekünk a zsidó államot, de nem a zsidó ál-
lamot, amelyet Herzl akar, hanem csupán

a frázisát egy zsidó államnak. Erre azt
kell válaszolnom:

a zsidó nép nem pajzsként akarja a
zsidó államot, hanem hogy országába
visszatérhessen. A nép sohasem fog
országának legkisebb darabjáról sem
lemondani. Történelmi határain között
akarja az országot, ahogy azt a man-
dátum megígérte neki.

Erkölcsei kötelességünk ezt megmondani
nyíltan és becsületesen az egész világnak.
Az araboknak és a keresztény világnak.
Egyetlen arabot sem fogunk kizorítani
az országból. Mi csak a mi országunkban
követeljük egy nemzet jogait; az arabok
teljes polgárjogot fognak élvezni. Nem er-
kölcös és nem igazságos, ha egy nép ha-
talmatlan területek fölött rendelkezik s a má-
sik nem; ha egy nép, megannyi millió
dunam föld fölött rendelkezik, amit nem
művel meg, a másoknak pedig egyáltalán
nincs földje. S mégis el akarják venni től-
ünk most a mi kis országunkat.

Határozott nem-mel válaszolok

— Ti lengyel zsidók, realisták, kérlek
benneteket: ne hagyjátok magatokat egy
alkuba bele vonni, bármennyire is ke-
nektek a csertifikát. Nincs alku-cionizmus.
Féltek, hogy elutasítás esetén csak nyolc-
ezer csertifikátot kapunk hat hónapra?
Nincs ok a félelemre! Megijesztett benne-
teket a négy palesztinai pogrom? És most
be kell vennünk a mérget, amelyet zsidó
államnak nevezett aranyserlegben nyújta-

nak át nekünk? Nem, ne féljünk.

Meg kell mondanunk az angoloknak,
az araboknak, az egész világnak: az
egész Erec-Jiszraél a mienk, Dámtól
Bersébáig, a Földközi tengertől a Vö-
rös tengerig.

Ezek a mi határaink. Konjunkturák jöhe-
nek és mehetnek egy jog követelése azon-
ban megmarad. És ez a követelés így szól:
Teljesítsétek a mandátumot!

Zárt ajtók mögött folyik Palesztina felosztásáról a vita

A kongresszus csütörtök délelőtti ülésén
az elnöklő dr. Goldmann kéri a delegátu-
sokat, döntsenek a politikai vita formája
fölött. Az Actions Comitének az a kíván-
sága, hogy a politikai vitát a politikai bi-
zottság folytassa le zárt ülésen, de a bi-
zottság a kongresszus összes delegátusait
foglalja magában.

Prai (Hasomer Hacair): Ez a javaslat
egy szem az Exekutive magatartásának
láncolatában, attól a perctől kezdve, hogy
az ország felosztásának terve felbukkant.
Az angol kormány terve egy zsidó állam
létesítésére azt a célt szolgálja, hogy a
politikai szuverenitás örve alatt megszü-
ntessék a mandátumot és meggyűlölték az
arab-zsidó béke minden lehetőségét. Az a
javaslat, hogy zárt ajtók mögött tárgyal-
jon a kongresszus, ellentétben áll a Cio-
nista Szervezet fenséges demokratikus ha-
gyományával. Weizmann dr. máris prok-
lamálta az ország felosztásához való hoz-
zájárulását. Az egész világ előtt mondjuk
Weizmannnak: Nem és nem!

Dr. A. Barth (mizrahi): Nem felel meg
a valóságnak, hogy az A. C. javaslat rej-
tett szándékokat takar. Mi igenis azt akar-
juk, hogy az összes delegátusok résztve-
gyenek ezen a fontos tanácskozáson és

megkapták az összes szükséges informá-
ciókat. Eppen azoknak, akik a felosztási
terv ellen harcolnak, gondolniuk kellene
arra, hogy a mi harcunkat a Népszövetség
és angol kormány előtt nem szabad, hogy
megnehezítsék bizonyos érvek, amelyek
feltétlenül latba fognak vetni a Jasagerek.

Meir Grossmann (állampárt): Veszede-
lmes precedens az ilyen zárt ülés, amely a
későbbi kongresszusokon is meghonosít-
hat. Weizmann és Ussiskin az A. C. hatá-
rozatai ellenére nagyon is nyíltan beszél-
tek a felosztásról. Ha a mozgalmunk két
ilyen vezéregyénisége ilyen veszedelmes
kijelentéseket tehet, — mint amilyenek
Weizmann bizonyos deklarációi voltak —
ugy a kongresszus nyugodtan folytathatja
már a vitát a nyilvánosság előtt.

Remez (munkáspárti): A nyilvános tár-
gyalások megakadályozzák a delegátusok
egy részét abban, hogy a végső konzekven-
ciáig nyíltan beszéljenek. A zárt tárgya-
lás után még alkalom nyílik nyilvános vi-
tára.

A kongresszus 285 szavazattal 115 elle-
nében a zárt tárgyalás mellett dönt. Az
elnök bejelenti, hogy a zárt ülésről hiva-
talos kommunikációban fogják informálni a
sajtót.

a zsidó állam ter- kell fogadjuk és a zsidó államot.

osztás ellen

al B-csoport veze- a változtatások, szervezői eszközölni jellegűek lesznek g nélkül. Ez a ki- járulhat hozzá a Csodálkozom azon, Remez, milliós be- neki kellene tud- ást gazdasági mo-

verénítás, az elsőbrendű Palesztinában, vagy pedig a gazdaság, a kolonizáció. A politikai cionizmus előzőleg a Chartert akarta, a jogilag biztosított otthont a zsidó kolonizációt. Ez volt Herzl álma. Később fordulat következett be, nem várhattunk a kolonizációval, a politikai önállóság eléréséig. Weizmann teremtette meg végül a szintézist: annyi politikai jogot követeltünk és annyi önállóságot, amennyi gazdasági önállóságot értünk el az országban. Most azt mondják nekünk, hogy gazdasági sikereink után tegyünk tovább egy lépést. Megkapjuk a politikai önállóságot, mielőtt konszolidáltuk volna Palesztinát. Egy nagy sansz lehetősége ez, amelyre igennel kell válaszolnunk.

A kibucok a felosztás ellen

Rubaschow elmondotta ezután, hogy a tervnek ellenzői vannak a jobb és baloldali sorokban egyaránt. A baloldalon ülnek az Aincharodi, Mismar haemeki és jaguri chalucok, akikkel ösztönös érzés mondatja, hogy az országban nem lehet talpalatnyi föld, amelyre mi nemet mondunk. Megértjük ezt az érzést, amely a legmagasabb chalucit kifejezése. Bizonyos, hogy ezek az emberek a döntés napján zárt sorokban fognak az országba bevonulni. A jobboldali ellenfelek nem kevésbé fontosak, mert azokat is zsidó hűség vezérli. E hűségérzet legerősebb kifejezését Ussiskin öntötte formába. A nagy vita Weizmann és Ussiskin között az Achrit-Hajomim körül: nagy jövő a távoli messzeségben, vagy reális politikai program — nem új zsidó vizsály. Ussiskin arról az ígéretéről beszélt, amely a bibliában le van fektetve: „Libánontól és Egyiptom folyójától egészen az Eufráteszig” van azonban egy másik kinyilatkoztatás is, hogy az országban farkas a bárány mellett fog legelni és fegyverekből eke-szarva lesz. Ez a nagy állam nem kevésbé drága számunkra, mint a nagy Erec Jiszráél álma.

A német cionisták a zsidó állam elfogadásáért

Kurth Blumenfeld a németországi cionista szervezet elnöke beszédének bevezetésében rámutat arra, hogy nem valószínű, hogy Anglia hajlandó lesz a jövőben pótolni azt, amit a multban a zsidósággal és a cionizmusval szemben elmulasztott. Időközben az arabok száma ötszázazere fölött emelkedett és épp úgy megnövekedett az ő nacionalizmusuk, gazdasági hatalmuk ereje. A jelenlegi rendszer fennállása mellett további zavargások nélkül is újabb további megszorítások fenyegetnek. Hány milliót kell felhoznunk ahhoz, hogy az eddigi módon szerezzünk földet? Azt hiszem, hogy saját államiségünk kereteiben sokkal nagyobb lehetőség nyílik a gyors és nagy kolonizációra. A nemetmondó szónokok azt hiszik, hogy van egy nagyobb jövőbeni lehetőség, bizonyítékokat azonban nem hallottam. Azt hiszem, hogy az idő ellenünk dolgozik.

Különös, hogy az angol adminisztráció legélesebb kritikusa akarják a jelenlegi állapot fennmaradását. Honnan ez a hirtelen nagy bizalom a mandatárius hatalommal szemben? Ugyan azon mandatárius hatalomra bizzuk jövőnket, amelyben oly mélyen csalatkoztunk? A királyi bizottság jelentése a következő alternatívát állítja fel: vagy szűk állami fejlődést vagy pedig egészen csekély bevándorlást. A kormány ezzel a kötelezettségét teljesítettnek véli s ami elutasító válasznak esetén egyáltalában nem áll szándékában ügyünk érdekében különösebb erőfeszítéseket tenni. Ezt szem előtt kell tartaniok a nemet mondóknak. Miféle hatalmakhoz fogunk mi ezután fordulni?

Miért ugyan azon emberek, akiket az a zsidó, hogy zsidó állam, soha nem vaktított el és mindig reápolitikailag gondolkodtunk, ma a zsidó állam mellett foglalnak állást? Ma ez reápolitikai válasz az adott helyzetben. Es mert az emberek azt hiszik, hogy a cionizmus nem a tömegek felkavarásának ügye, hanem az a feladata, hogy valóságot teremtsen. A cionizmus soha sem volt messiási ügy. Külös életfeltételeket akart megteremteni a zsidó nép számára. Nem akarta a mesianizmust leértékelní, hanem vissza akarta vinni a népet az országba és megoldani a zsidó kérdést. Ezért voltak a cionizmus ellen azok, akik félték a valóságtól. Minden valóság szűk és rossz.

A lépésről-lépésre való hódítás

Elmondhatjuk, hogyha több ember jött volna az országba, az ország a miénk volna. A zsidó töke nem találta meg az utat Palesztinához; azt, amit teremtettünk közszközökből kellett, hogy megteremtssük. Ez a kongresszus csak az első kongresszushoz hasonlítható, mely a zsidó nép alkotmányozó gyűlése volt. A mai kongresszust Herzl, mint a zsidó nép legnagyobb sanszáét élte volna meg. Ő is egy Charterre gondolt, mint első lépésre a zsidó állam felé és a megvalósítást a lépésről-lépésre való hódítás formájában képzelte el. Csak nem igazi hódítás esik valakinek az öl-

be, tényleges hódítások fokozatos folyamatot képeznek.

Nem hiszem, hogy a zsidó állam gazdaság lesz. Gondos közigazgatás mellett is fáradságába fog kerülni ügyvelnek intézése és szüksége lesz a világ támogatására. Kétség-telenül új lehetőségünk van állami kölcsönt kapni, de ez a világ támogatását annál szükségesebbé teszi majd.

Mindezek ellenére is árulás volna a cionizmus ellen, ha döntés nélkül mennénk el innen és kijelentenék, hogy az ügy nem alkalmas és nevéteség.

Fölényes győzelmet aratott a nemzeti parasztpárt a kolozs-megyei választásokon

A szélsőséges pártok vereséget szenvedtek. Kilenc nemzeti parasztpárti és hat kormánypárti került a megyei tanácsba

Cluj, augusztus 9. Vasárnap, augusztus 8-án folytak le Kolozs megyében a megyei tanácsválasztások, melyeknek megtartását a kormány hónapok óta újabb és újabb kifogásokkal halogatta. A halogatás azonban ugylátszik csak olaj volt az ellenzéki hangulatú megyében égő tüzre, mert a vasárnap végre valóban megtartott választáson a nemzeti parasztpárt fölényes győzelemmel került ki. Jóllehet nemzeti parasztpárti körökben már eleve hangsúlyozták, hogy a megyében a párt győzelme valószínű, az eredményt mégis meglepetésnek kell tekinteni. Erdély fővárosának és megyéjének megdölgözésére az összes pártok rendkívül nagy költséget és fáradságot pazaroltak. A kormány részéről Lapedatu szenátusi elnök és Bucoveanu országgyűlési képviselő irányították a rendkívül heves választási kampányt. De a kormány mellett a két jobboldali párt: a Vaida-féle Román Front és Goga nemzeti keresztény pártja is nagy lendülettel igyekeztek megoldozni a megyét.

A valachisták a kortesi képességeiről nevezetes Hatieganu Emil vezetésével propagálták nézeteiket, míg a gogistáknak azért kellett erkölcsi kérdést csinálniok a választási sikerből, mert hiszen Goga lakhelye, Csucsá, Kolozs megyében van.

Ilyen ellenfelekkel szemben valóban kiemelkedő siker a nemzeti parasztpárt fölényes

Gondolják-e, hogy egy ilyen sansz adódik még egyszer? A cionizmus negyvenéves lett és valami újra van szüksége. Ez a sansz a mi sorsunkká lehet, jóértelemben vett sorsunkká. Vereséget győzelemmé változtatni, mindig jellemvonása volt a zsidó népek. Olyan helyzetbe kerülünk most, ahol életünk sokkal inkább a miénk, s midőn a cionista világ először mondhatja magának: Negyven év után új fejlődés kezdetén állunk, megszentelve az új eszme erejétől és attól a reménytől vezetettve, hogy ismét egy olyan világban élünk, amelyben az álmunk a miénk.

győzelme, mellyel egyben Erdély románsága bizonyítja hűségét a párt programjával és vezéreivel szemben. Figyelemre méltó eredményt ért el a megyében a magyarpárt is, mely szépszámu szavazatot gyűjtött össze és a harmadik helyre jutott föl a nemzeti parasztpárt és a kormány mögött. A nemzeti parasztpárt megsemmisítő fölénye a hidaí, sármási, bonchidai, borsai, egeresi, gyalui járásokban bontakozott ki. A kormány Negreniben, Galátán, a magyarpárt Sármáson, Kolozson és Nádason ért el figyelemreméltó eredményt. A gogisták Mócson szereztek a legtöbb szavazatot, de csak a harmadik helyre jutottak abban a körzetben, ahova Csucsá is tartozik.

Végeredményben a megyei választásokon a pártok a következő szavazatszámokat érték el:

Table with 2 columns: Party name and Number of votes. Includes Nemzeti parasztpárt (11,296), A kormány (9,393), Magyarpárt (4,960), Vajdísták (3,993), Gogisták (2,421), Gheorghisták (691).

Az összesen leadott 32.754 szavazatból csak a nemzeti parasztpárt és a liberális párt érte el a husz százalékot. A tízenöt mandátumból a nemzeti parasztpárt kilencet, a liberális párt hatot szerzett.

A román külkereskedelmi rendszer hűségesen alkalmazkodik Németország terjeszkedő gazdasági politikájához

A közgazdasági lapok tiltakozása Németországnak a román kormány részéről történő favorizálása ellen

Bucuresti, augusztus 9. Annak idején hírről ádtuk, hogy a Lupta leleplező cikkben hivta fel a közvélemény figyelmét arra a megállapodásra, amelyet Románia ötezer vagon buza szállítására Németországgal kötött. A Lupta kifogásolta, hogy a kormány kliring-egyezmény alapján kötött megállapodást, tehát, hogy Németország a buza ellenértékeképpen ipari árucikkeket küldhet Romániába. Az üzlet semmiképpen nem nevezhető előnyösnek Románia számára, mert a mai viszonyok mellett az ország már erős valutában is kérheti a buza külföldi fizetését, ami jelentősen javítaná a külkereskedelmi mérleget és erősítené a Banca Nationala deviza stókkját. A Lupta leleplezése után a kormány nem adott ki felvilágosító közleményt és így a közgazdasági szaklapok most sorozatos cikkekben szőlítják fel a kormányt, hogy a kérdésben nyilatkozzék. A buza szállítása mellett a lapok szőnyegre hozzák a romániai bőkivitel kérdését is, melyben külkereskedelmi rendszerünk ismét csak Németországnak akar kedvezni.

Miért kell Németország közvetítése

Az Argus többek között a következőket írja: „Romániából mindig nagy mennyiségben szállítottak ki bizonyos bőröket és szőrmeiket. Az utolsó évben a külföld különös érdeklődést tanúsított bőreink iránt, sok bárány és nyulbőrt, valamint szőrmeit exportálták. Eddig ez az export mintegy

kétszázmillió lejre emelkedik. A hivatalos statisztikák azt mutatják, hogy az árut Németországba küldték. A valóságban az igazi vevők Amerikában vannak és a román árut nem Németországba, hanem az Egyesült Államokba viszik. Newyorki speciálisták és kereskedők jöttek, akik kiválasztották az árut Basaraíában, Dobrudzsában, Erdélyben és Vran ceaban. De az árut mégis Németországba küldték.

Miért jó ez Németországnak?

Minek ez a kerülő ahhoz, hogy a román termelők jobb árakat érjen el. Németországgal kötött megállapodásunkban elő is irták Németországnak azt a kötelezettséget, hogy nem engedélyezik az ilyen tranzitó üzleteket. Ime, a kötelezettséget éppen Németország segítségével szegik meg. Németországnak minden érdeke meg van arra, hogy az ilyen fajta export megtörténjék. Egyrészt jelentős márká halmozódik fel Romániának a birodalmi bankban lévő folyószámláján. Ez Németország számára nagyon előnyös, mert pénzülnkhöz csak úgy juthatunk hozzá, ha Németországból importálunk, berlini folyószámlánk terhére. Ez a módszer kétségtelenül biztosítja Németország számára a Romániába irányuló exportot, másfelől pedig ezek az tranzakciók dollárhoz juttatják Németországot anélkül, hogy Németország bármint is szállított volna az Egyesült Államnak.

Milyen kárt okoz a román gazdaságnak ez a tranzakció? Állandóan panaszkodunk,

hogy dollár hiányában egész sereg amerikai árut nem importálhatunk, melyre feltétlenül szükségünk van. Ezt a nehézséget érzi például a petróleum ipar, mely mint az ismeretes, nagyon nehezen tudja ellátni magát szükséges anyagokkal.

Ahelyett tehát, hogy Amerikába szóló közvetlen exporttal szereznénk meg a fizető eszközöket, amelyekre szükségünk van, Németországra hagyjuk a tranzakció hasznát és celtalanul növeljük ottani márkakészletünket.

De ha a hasonló műveletek megállnának a jelenlegi helyzetnél, nem is volna szükség a kormány sürgős beavatkozására. Csak hogy új exportkampány küszöbén állunk. Valószínű, hogy Amerika az idén diót is fog vásárolni. Hogy megakadályozzuk a Németországon keresztül történő tranzitót, helyes volna, ha mihamarabb megtalálná az Amerikába irányuló román exportból származó dollár megszerzésének módját és ez fölélegessé tenné a német tranzitót ahhoz, hogy jó árakat érhessünk el.

Ugyanaznap számában a Madgearu irányítása alatt álló Prezentul című közgazdasági napilap az elmúlt évi export helyzetet az ideivel összehasonlítva az alábbi megállapítást teszi.

Németország ésméllküli favorizálása

1935 és 1936 között németországi importunk egymilliárd 106 millióról több mint kétmilliárd a emelkedett, ami azt jelenti, hogy Romániában Németország kereskedelmi hegemoniája 21%-ról 37%-ra nőtt. A folyó évben összességében még jobban emelkedett a német import és elérte a két és egynegyedmilliárd lejt, jóllehet a százalékarány az idén 29%-ra csökkent.

A Németországba irányuló román export 1935-ben egymilliárd 73 millió lej volt, ami 1936-ban egymilliárd 335 millióra emelkedett és 1937-ben túlhaladja a hárommilliárdot. Ilyenformán Németország a román exportban is eléri a 22%-ot.

Anglia és Franciaország példája

A fentiekből az állapítható meg, hogy a Németország és Románia közötti export-import kapcsolat bizonytalan és Németország négyéves tervének változataihoz idomult, ezzel szemben Anglia és Franciaország állandóan, lépcsőzetesen növekvő módon tárják fel piacukat a román árutermelés számára. Németországgal való külkereskedelmi mérlegünk az utóbbi három évben 241 millió lejt mutat fel javunkra, addig Franciaország és Anglia csak az utolsó év alatt egymilliárd nyolcszázkilencvenhárom millió lejjel gyarapították külkereskedelmi mérlegünket.

A kormány azonban érthetetlenül Németországnak kedvez és mindenben hűségesen igyekszik alkalmazkodni, ahhoz a gazdasági politikához, mely Németország részéről irányul Románia felé, hogy a Drang nach Osten jelszavával a birodalom imperialista törekvéseit szolgálja. A közgazdasági világban egyre nagyobb a felzúdulás az egyoldalú gazdasági politika ellen, melyet udvariatlansági gesztusnak is lehet tekinteni, a romániai árut szisztematikusan és évtizedek óta favorizáló demokrata hatalmakkal szemben.

Az Astra kapta meg a magyar, osztrák és német lapok terjesztésének koncesszióját. Bucurestiből jelentik: A Viitorul írja, hogy minisztertanácsi napló útján az ardeali Astra nak koncesszionáltak a németországi, ausztriai és magyarországi lapok és folyóiratok terjesztését. A koncesszió 25 évre szól.

Husz sulyos sebesültje van egy németországi hidbeomlásnak. Berlinből jelentik: Több mint 20 személy sebesült meg Gernsbachban egy hid beomlása alkalmával. Hatalmas tömeg nézte az esti tűzijátékokat és annak egy része tartózkodott a beomlott hidon. Hat ember állapota sulyos.

Advertisement for 'Egészség' (Health) featuring the headline 'Mindenkinek legdrágább kincse az Egészség' and details about a health insurance plan.

Hétfőn este haza- érkezett az uralkodó

Utközben és a mogosai pályaudvaron ünnepélyes fogadtatás várta a több hétig külföldön tartózkodott királyt

Belgrad, augusztus 9. Károly király, aki néhány napig Milocserben Marioara jugoszláv anyakirályné vendége volt vasárnap a Dubrovnic hajó feldélzetén Split-be utazott. A várost román és jugoszláv zászlókkal díszítették fel erre az alkalomra. Károly király délelőtt tíz órakor szállt partra a Dubrovnic fedélzetéről és fogadtatás a diszszázad felvonulását. Az ünnepélyes fogadtatás után az uralkodó megtekintette a várost és többek között ellátogott Mestrovici világhírű szobrász műtermébe is. Délután az uralkodó külön vonattal elindult a román határ felé.

A király vonata befut Temesvárra

Timisoara, augusztus 9. Károly király hétfőn délelőtt tíz órakor Zombolyára érkezett. A feldisített pályaudvaron Zombolya polgármestere, Temes megye prefektusa, a bánáti sziguranca vezérfelügyelője és a katonai hatóságok fogadták az uralkodót. A katonazene a vonat befutásának pillanatában rázendített a királyhimnuszra, amelynek hangjai mellett az uralkodó ellépett a diszszázad előtt. Temes megye prefektusa virágcsokrot nyújtott át az uralkodónak, aki igen jó hangulatban elbeszélgetett a megjelentekkel.

Hasonló ünnepélyes fogadtatás várta az uralkodót a közbeeső állomásokon is. Az uralkodó szalonkocsiját a temesvári—bucuresti Szimplonhoz csatolták. Ezzel tette meg az uralkodó az utat egészen Chitilágig.

Bucurestibe érkezett az uralkodó

Innen különvonattal folytatta útját Mogosaiara, ahová este fél tizenegy óra után öt perccel érkezett be menterendszerűen az udvari vonat. A pályaudvaron a kormány tagjai, polgári és katonai hatóságok képviselői üdvözölték az uralkodót, akinek fogadtatására egybe sereglettek az összes az országban tartózkodó miniszterek. A miniszterek már hétfőn reggel a fővárosban voltak és külön értekezleten beszéltek meg a király rendkívül impozáns fogadtatásának részleteit.

Az uralkodó hazatéréseivel a királyi előjogok, amelyeket távollétében a kormány ruházott, természetesen ismét visszaállnak reá. A vonatkozó törvényrendelet a hivatalos lap kedd reggeli számában jelenik meg.

Csekély áldozattal sok jót tehetsz
lépj be aKórházegyesületbe!

Kisiklott és meggyulladt a Prahova völgyében egy petróleum-szerelvény

Predeal, augusztus 9. (Az Uj Kelet tud.) Hétfőn éjjel kisiklott egy tehervonat Predeal és Felsőtömös között. A negyvennyolc vagonból álló szerelvény közül 14 petróleumszertartó volt, amelyek a kisiklás követő pillanatokban eddig még ismeretlen körülmények között kigyulladtak. A tüz rohamosan terjedt végig a szerelvénnyel és a folyó lángnyelvek átterjedtek a közeli erdősegre is. Predeából és Braszóvból robbogott a helyszínre a tűzoltóság, amely néhány órai megfeszített munkával eloltotta a tüzet. Emberéletben szerencsés-

re nem esett kár, mert a szerelvény szerkezete az utolsó pillanatban leugrott a vagonokból. A közeledés fiat órára szünetelt, hétfő reggel nyolc órára azonban megindult a forgalom. A tűz és a kisiklás okozta kár jelentékeny. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenséget Vladimír Pantea forgalmazta hanyagsága okozta, akit még hétfőn reggel letartóztattak.

Csekély áldozattal sok jót tehetsz
lépj be aKórházegyesületbe!

Kalózkodásnak nevezi az angol sajtó a külföldi hajók bombázását

Erélyes diplomáciai lépéseket tett Anglia, Rendszabályokat követelnek a párizsi lapok

London, augusztus 9. (Rador.) Az afrikai partok mellett a négy kereskedelmi hajó ellen intézett támadás és különösen a British Corporal bombázása, amit a különben igen elővigyázatos angol kormány a felkelőknek tulajdonít, igen nagy felzúdulást váltott ki az angol sajtóban.

Igy a Times vezércikkében, amelynek címe „Kalózság”, rámutat arra, nem fér kétség ahhoz, melyik tábor követte el a British Corporal elleni támadást. A francia kormány — állapítja meg a lap — jellegzetes gyorsasággal tett lépéseket, amikor elrendelte, hogy hajóit vízre juttassák és hadihajók kísérik a Franciaország és Észak-Afrika közti forgalmas utvonalon. Ez azonban nem elégséges. Véget kell vetni e modern kalózk tevékenységének. A felkelő kormány által érelyesen tiltakoztak az angol hajó bombázása ellen, de úgy látszik Franco tábornok és társai hozzászoktak, hogy ne vegyék figyelembe az angol tiltakozásokat — fejezi be a Times.

Erélyes rendszabályokat kér a francia sajtó

Párizs, augusztus 9. (Rador.) Hasonló a francia sajtó hangja. A Le Journal szerint már nem lehet szó egyszerű véletlenekről és az a hadiállapotok nincsenek is elismerve el-

vileg, a tényállás mellettük szól. A Le Populaire megállapítja, hogy szigorú intézkedések elejét vehetnék a semleges hajók bombázásának és hogy a tengerek szabadságát elsősorban a Földközi tengeren kell biztosítani. A kormány erélyes lépéseket tett és a tengeri repülőkérdéseket most már gyakorlatba kell helyezni.

A kormány egyébként ma intézkedett, hogy a Földközi tengeren közlekedő francia kereskedelmi hajókat légi támadások ellen megvédjék. Az Algiréből induló hajókat vízi repülőök fogják kísérni, az Oranból indulókat pedig egy ágyunaszád. Az Algir és a Baleari szigetek közti zónát francia torpedóromboló fogja ellenőrizni.

Róma, augusztus 9. Gayda a Voce di Italia hasábjain azt állítja, hogy a British Corporal, a francia Gjebel és Mongola olasz hajókat szovjetrepülőgépek bombázták, mert a szovjet meg akarja bosszulni magát a londoni benemavatkozási egyezményen.

Berlin jelentés szerint a német lapok is elvetik a külföldi sajtó azon vádjait, hogy a semleges kereskedelmi hajók bombázása a spanyol felkelők repülőinek tulajdonítható.

Csekély áldozattal sok jót tehetsz
lépj be aKórházegyesületbe!

Nyaral. A tengerparton fürdik, vagy a zöld hegyek között hűsöl, vagy valamilyen más kies helyén az országnak üdül.

UJITSA MEG SORSJEGYÉT IDEJÉBEN

A fővárosban azonban, az Őntávollétében, forog a szerencse kereke és egy pillanat alatt gazdag emberré teszi. Irjon, telefonáljon vagy sürgönyözzen a sorsjegytársának és az, hálónagyszerű expedíciós szolgálatának, megküldi Önnek a sorsjegyet bárholva kívánja.

augusztus

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

**A 14. SORSJÁTÉK
II. OSZTÁLYÁNAK A HÚZÁSA**

15-én

Szélsőjobboldali irányu kampányt akarnak Észak-Kínában a japánok

Japán elnézést kért Oroszországtól a tiencsini események miatt

Sanghaj, augusztus 9. (Rador.) Amióta Csang tábornok lemondott, Pekingben a helyzet igen zavarossá vált. A Havas szerint a japán hatóságok tárgyalásokat folytatnak a Kuomintanggal szembenálló kínai tényezőkkel, hogy Hopej és Csahar tartományokban új kormányt alakítsanak, amelynek célja és küldetése a kommunizmus elleni harc lenne.

Az új pekingi hatóságok — mondja a fenti forrásból kapott híradás — jelenleg azon fáradoznak, hogy kiirtsák a nankingi központi kormány befolyásának minden maradvékát. Számos kínai lapot tiltottak be az utóbbi időben és több kínai sajtóügynökséget zártak be. Széleskörű övintézkedéseket alkalmaznak mindazon személyekkel szemben, akiket azzal gyanúsítanak, hogy rokonszenveznek a nankingi kormánnyal. A környékbeli japán csapatok állandó erősítéseket kapnak. A hopeji japán csapatok létszáma meghaladja az 50 ezret. A kínai postahivatalok nem hajlandók táviratokat felvenni és azt hangoztatják, hogy az összes távirógépjeik elromlottak. Augusztus 8-án Tiencsin felé két vonat indult Pekingből.

Tokió, augusztus 9. A Hóchi című lap közli Nankingből, hogy Csang-Kaj-Sek marsall Shanghajba hívta Csang-Csung volt kínai hadügyminisztert, hogy Kawagos japán nagykövettel tárgyaljon. A lap azt hiszi, hogy Kawagos nem fogja elutasítani azon őszinte kínai kezdeményezéseket, amelyek az ellenségeskedések lokalizálására vonatkoznak.

Az Asahi című lap szerint abban az esetben, ha idegen beavatkozás történne a kínai-japán viszályban, a japán hajók feltehetően tartózkodnának és átkutatnák a Kinának szánt hadianyagszállítmányokat, ami súlyosbíthatná a helyzetet. Ha tehát Kinának fegyvereket szállítanának, ez veszélyekkel

teli beavatkozás lenne.

Moszkva, augusztus 9. (Rador.) A Tass jelenti, hogy a tiencsini japán nagykövetség titkára felkereste a szovjet nagykövetségének tanácsosát, aki előtt sajnálkozását fejezte ki kormánya részéről a tiencsini orosz konzulátussal történtek miatt hozzátéve, hogy amikor a támadás történt a japánoknak Tiencsinben nem volt megfelelő létszámú katonájuk a rend fenntartására.

Sanghaj, augusztus 9. (Rador.) Tegnap újabb összeütközések voltak a japán és kínai előőrsek között mintegy 30 kilométernyire délnyugati irányban Tiencsintől. A japánok kénytelenek voltak visszavonulni észak felé.

Gibraltári jelentés szerint British Corporal angol hajó ma elindult Algiréből anélkül, hogy valamely hadihajó kísérene. Viszont az összes Földközi tengeren tartózkodó angol hadihajók utasítást kaptak, hogy rádióan át tartsanak fenn állandó kapcsolatot a brit kereskedelmi hajókkal, hogy esetleges segítségükre siethessenek.

A külügyi hivatal utasította a spanyolországi brit nagykövétét, aki Hendayaban székel, hogy tiltakozzon a salamancai kormánytól a British Corporal hajó bombázása ellen.

Az osztrák külügyminiszter tárgyalása von Neurath-tal

Bécs, augusztus 9. Guido Schmidt osztrák külügyminiszter meglátogatta a Vor Albertben időző von Neurath német birodalmi külügyminisztert. A barátságos szellemben lefolyt beszélgetésen jelen volt von Mackensen birodalmi külügyi államtitkár is.

A szegény betegek kérének:
lépj be aKórházegyesületbe!

SPORT

Az elsőosztályú egyesületek új alakulata ki- mondta, hogy az új rendszerű Nemzeti Bajnokságban nem vesz részt

Az alakulólétszámról távolmaradt Univerzitatea az új egyesületekbe való felvételét kéri

Sulyos konfliktus robbant ki Gabriel Marinescu és Tilea között

Cluj, augusztus 9. (Az Uj Kelet tud.) Ismertettük már, hogy az elsőosztályú labdarúgó egyesületek Bucurestiben Nemzeti Liga néven szervezetet alakítottak, amely az ide tartozó egyesületek érdekeinek védelmét tűzte ki céljául. Az alakuló ülés már ismertetté határozatait kivül kimondotta, hogy a Nemzeti Bajnokság mai rendszere szerinti küzdelemben nem vesznek részt. Erre vonatkozólag az egyesületek kötelezvényt is irtak alá. Egyben megbízást adtak a vezetőségnek, hogy abban az esetben, ha a labdarúgószövetség elnöke kitaratana azon elhatározása mellett, hogy a Nemzeti Bajnokságot két tizes csoportban bonyolítsák le, azonnal nyujtsa be a határozat elleni fellebbezést az UFSR, a szövetség elnökiójához, amennyiben inkább, minthogy az új rendszer életbeléptetése szabálytalan körülmények között történt.

Erdekesége egyébként az ügynek, hogy az Univerzitatea, amely az alakuló gyűlésről távolmaradt, az új alakulatba való felvételét kéri. Az első pillanabban ugyanis úgy látszott, hogy az egyetemi egyesület vezetősége, mely politikailag a Tilea dr. nézetét vallja, arra való tekintettel, hogy az új alakulat minden akcióját végeredményben Tilea dr. ellen irányul, illetve az ő koncepcióját támadja és ennek megváltoztatását követeli, távol tartja magát az akciótól. Tegnap azonban az Univerzitatea táviratilag jelentette be csatlakozását az új egyesüléshez, ami azt jelenti, hogy mindenben egyet ért az elsőosztályú egyesületek határozataival.

A kérdésben egyébként egyre mérgesedik a helyzet. Az a tény, hogy a régi rendszer visszaállítását immár teljes sulyal és határozottsággal követelő csoporthoz Gabriel Marinescu tábornok is lecsatlakozott, igen kétnyes helyzetbe hozta Tilea dr.-t, a labdarúgószövetség elnökét. Ismeretesek ugyanis azok a kapcsolatok, amelyekkel Marinescu tábornok a legfelsőbb körök felé rendelkezik, éppen ezért hivatalos sportkörökben megerősítik azt a korábban szökölt értesüléseinket, hogy Marinescu tábornok és Tilea dr. elnök között konfliktus robbant ki. A helyzetre jellemző, hogy a labdarúgószövetség nyilatkozatot tett közzé, amelyben azt hangsúlyozza, hogy Tilea és Gabriel Marinescu között a legteljesebb a harmonia. Már pedig mi szükség lett volna a cáfoló nyilatkozat közzétételére, ha annak tartalma megfelelt volna a valóságnak.

Tilea dr. egyébként nyilatkozott a saját egyes munkatársainak, akik előtt kijelentette, hogy nem lehet túrni államot az államban. (Ez az elsőosztályú egyesületek új alakulatára vonatkozik.) Meg fogom találni a módját — mondotta Tilea, — hogy félreállítsam az utból azokat, akik a közösség érdekei (?) fölé helyezik a maguk anyagi érdekeit.

Másrészt Gabriel Marinescu tábornok köréből szivárgott ki az a hír, hogy a kérdésben még a héten a román labdarúgást képviselő nagy egyesületek szempontjai szerint történik döntés.

A Ripensia 5:0-ra győzte le a NAC-ot

Cluj, augusztus 9. (Az Uj Kelet tud.) A bajnoki szezon közeledtével az egyesületek kisebb-nagyobb jelentőségű edzőmérkőzéseken igyekeznek csapatukat kellőképpen előkészíteni. Az elmúlt vasárnap is számos labdarúgó mérkőzés volt az országban, amelyek közül a legérdekesebb a Nagyváradon lejátszott Ripensia-NAC mérkőzés, amelyet nagy meglepetésre a Ripensia nagy gólaránnyal nyert. Eredmények:

Ripensia-NAC 5:0 (5:0). Oradea, augusztus 9. A Ripensia nagy győzelme hatalmas meglepetést keltett. A NAC körében a sulyos vereséget annak tulajdonítják, hogy az

első féldőt Mosculez vezetete, aki illuminált állapotban jelent meg a pályán. A második féldőben Fecete volt a játékevezető. A Ripensia csatársa így állt fel: Markstener-Oprea-Sepi-Schwartz-Dobay. A gólok közül mindegyik csatár egyet-egyet lőtt.

Cluj, Victoria-KIAC 6:2 (2:1). Ezer néző előtt folyt le az érdekes játék. A Victoria jó formában van. Góllövők: Pop III, Cornea, Cocuban II, Felcan II, Szántay és Capusan, illetve Palocsay és Rámay. Bíró Albisi.

SatumaTe. Aurum-SzSE 2:2 (2:0). BaianaTe. Phoenix-Crisana 3:3 (1:0). Bíró Vadász, ezer néző. Gólszerzők: Holzmann (2 tizenegyes) és Freiberg, illetve Szöke (3).

Timisoara. CAMT-Vulturii Lugos 4:0 (2:0). Chinezul-Bohn 8:0 (4:0). O'adea, Törökvis-CFR Galat.

A Barkochba-Maramuresul Nagybanjára kintzött Szatmári Kupa mérkőzés, amelynek újrajátszását rendelt el az alkerület, a Maramuresul meg nem jelenése miatt elmaradt. Így a küzdelemben a Barkochba jutott tovább, míg a Maramuresulra büntetés vár.

Cluj. A kerületi vízipólóbajnokságok vasárnapi fordulóján az UEC 3:2 (1:2) arányban győzött a tartalékos Hagglibor ellen. A Victoria lemondta bajnoki mérkőzését az U javára.

Románia uszóbajnokságait augusztus 15-16-ik napjain Nagyszebenben, az országos ifjúsági bajnokságot augusztus 22-23-ik napjain Marosvásárhelyen rendezik meg.

Praszler, előbb a nagybanjai Phoenix, majd az aradi munkások, az AMTE játékosai Franciaországba szerződött. Praszler az RC Strassburg játékos lesz. Az AMTE háromszázezer lej kap Praszlerért.

Resita. Resita válogatott - Timisoara kombinált 3:1 (3:0).

Ploesti, Tricolor CFFV-ZsAK (Szabadka, Jugoszlávia) 2:1 (2:1). Constanța, Victoria-Sportul Studentesc (Bucuresti) 4:2 (2:1).

Külföldi eredmények

Pozsony, Ujpest-Bratislava 6:1 (3:0). Az Ujpest nagygólarányú győzelme nagy meglepetés.

Baja, Ferencváros-Turul 7:1 (3:1). Klagenfurt, Magyarország-Ausztria 4:1 (3:0). Vízipóló.

Magyarország atlétikai versenyén tegnap Gyenes a 100 méteres síkfutást 10.4 kitímő idővel nyerte. Gerelyben Várszegi 70.22-re javította a magyar rekordot, míg 1500 méteren Szabó ugyancsak magyar rekordot javított 3:51.8 idővel.

208 centiméter a magasugrás világrekordja. Stockholmból jelentik: A nemzetközi atlétikai verseny harmadik napjának szenzációja a sok kitímő eredmény között az, hogy az amerikai Melvin Walker néger versenyző a magasugrásban 208 cm-rel új világrekordot állított fel. A régít az ugyancsak amerikai Albritton és Johnson tartotta 207 centiméterrel. Egyéb eredmények: 100 m: 1. P. Walker 10.6 mp, 800 m: 1. Bush USA 1 p 53.5 mp, 1500 m: 1. San Romani USA 3 p 59.4 mp, 110 m gát: 1. Lindmann svéd 14.5 mp. Rudugrás: 1. Warmerdan USA 415 cm. Súlylökés: 1. Kreek ész 15.48 cm. Diszkosz: 1. Lewy USA 49.30 m. Gerely: 1. Atterweil 71.06 m.

Párizs. Cortonnet francia uszóbajnok a 100 m-es mellúszás világrekordját 1 p 09.8 mp-re javította. A régi rekordot az amerikai Higgins tartotta 1:10.1 mp-cel.

Budapest, Hungaria-Nemzeti 4:2 (4:1).

Még nincs időpontja a Románia-Magyarország mérkőzésnek

Cluj, augusztus 9. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy román és magyar sportkörök megállapodtak abban, hogy október hónap 25-én Bucurestiben újabb román-magyar válogatott labdarúgó mérkőzést bonyolítanak le. Közbejött azonban a Közép-Európa Kupa döntője, amelyet szeptember 12. és október 24-re tűztek ki, amely tény felborította a tervet, minthogy a magyar válogatott nem nélkülözheti a Ferencvárosi játékosait.

A kérdésben végleges döntés egyelőre kilátástalan, a tárgyalások felvételére azonban kitímő alkalom lesz a Hungaria augusztus 14. és 15-i bucaresti vendégszerelése, minthogy a budapesti csapatot romániai mérkőzéseire Fodor Henrik dr., a magyar szövetség főtájkára kíséri el.

Szenzációs sikerrel szerepeltek a zsidó versenyzők Csehszlovákia uszóbajnoki versenyén

CLUJ, augusztus 9. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap bonyolították le Pozsonyban Csehszlovákia országos uszóbajnoki versenyét. Az összes számokban a Csehszlovákiai Makkabi Szövetséghez tartozó zsidó sportegyesületek tagjai szenzációs sikerrel szerepeltek. A

zsidó versenyzők jórészt minden uszózamban első és második helyet nyertek úgy, hogy az összesítésben a pontversenyt a Barkochba csapata nyerte. A verseny részletes eredményeire visszatérünk.

Művészi Lakberendezés

SZÉKELY ÉS RÉTI
BUTORGYÁR R.T. · BUCURESTI · TG. MUREȘ
TERVEZÉSÉBEN
KIVÁNTA MEGBIZOTTUNK FELKERESI

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

I. Dr. F. titka. Izgalmas cselekményű páratlanul ragyogó világláger. Fősz.: Söhner, Gerda Maurus. Előadások kezdete: 4.25, 6.50 és 9.30 órákor. II. Titkos küldetés. Ritkán látott cowboy-produkció. Fősz.: John Wayne, a feülmulhatatlan cowboyhős. Előadások kezdete: 3.20, 5.50, 8.20 és 11 órákor. Helyárak: 15 és 19 plus 5. Legújabb Fox journal.

OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: Szerelemből elégtelen. Fősz.: Loretta Joung, Simone Simon, Lukács Pál.

DAVILA MOZGÓ MŰSORA:

Ma két premier: I. Az éneklő árva. Bobby Breen, a 6 éves csodahangú gyermek. II. Kannibálok karmai között. Főszerepben Duma Stefi. Kezdet: 3, 6 és 9 órában. Helyárak: 10, 15 és 20 lej + bélyeg.

MUNKÁJ MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőn, kedden, szerdán 3 vig nap. I. Szerelem a holdfénynél. Zenei vígjáték. Főszereplők: Bing Crosby és Monion Bavis. II. Pat és Patachon leányrablók. Ezen műsort minden gyerek és diák megnézheti. III. Journal.

A szegény betegek kének: lépj be a Kórházegyesületbe!

APRÓ HIRLETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat díszkréció mellett közvetít Klein Mór Aind, Str. Prințul Carol 44. (Válaszbélyeg).

Erfstklassiger hebraist in Gemore Tanach, Dikduk versiert, geschulte Stimme (Konservatorium) sucht Kantor bezw. Lehrereposten. „Neue Zeitung“ pentru „Riporter“ Sibiu Căsuța, Postale 55.

Konyhabutorok a legdivatosabb színekben és a legmodernebb kivitelben olcsón kaphatók. Tekintse meg modelljeimet vételekötözöttség nélkül a Str. Gh. Baritiu 10. szám alatti asztalosműhelyben.

Két szoba, konyha, veranda, speiz Grigorescu ut elején olcsón kiadó szeptember elsejére. Értekezni „Femina“ Memorandumul 1. Ugyanott üzlethelyiség kiadó.

Keresünk kötöttáru szakmában perfekt női vagy férfi segédt román nyelvtudással azonnalra. Fényképes ajánlatok Füst, Tg.-Mures.

Intelligens hivatalnoknő teljes kóser pensiót kaphat dr. Kohányi Rezsónél Oradea, Piata Mihai Viteazul 11.

Orvosfámília kimondott urileánykát (II-IV. liceum) jövő tanévre elfogad teljes el látásra. Cim a kiadóban.

Toplija-cluji utvonalon vasárnap este elcsereledött egy bőrönd. Felkérem a nálam levő bőrönd tulajdonosát, akinek a bőröndjében Katz Francisc Borsec címen levelezőlap volt, jelentkezzen Farkas Ernő bőrnagykereskedésben Spitzernél, Reg. Ferdinand 21.

A kolozsvári izr. Nőegylet aggnemházában egy fizetéses aggnő helyet kaphat. Megkeresések Str. Paris 5. Caminul de Copii.

Hároméves fiúcska mellé keresek azonnalra elsőrendű nevelőnőt Cim: Orlow ékszer-tízletben.

STERN-féle ort. kóser vendéglő Nagyváradon

Str. N. Iorga (volt Zöldfa ucca) 19. Országszerte elismert kitímő konyha, szolid árak, figyelmes kiszolgálás. Erdély vezető étterme, az utazó közönség kedvenc találkozóhelye. ארטה כשר

Hitler sz

A vesztet a. carizmus nek nimbuss milliók eddi. Leküzdhetet vel képtelen ben ráeszm tömégek er Lám a sárg dalmárok sz. Az ochra szerre két i egy zsidó-zésének me. Másrészt m tikus bajlan nuszát zeng sebb koru ugyanis hab toszkálni az tömeget fél-formokkál i formálni. Az volt minden ban, a liber jutna számá a reformoká áhítják. Me megtöri, alá a cári trónu műves-korm Nem szabad ket megtürn ki kell tessé. A gondola ték. Az anya vivőjük szál Sergius Nili egy „orientá személyesen nőnek”.

A könyv e Sergius Nili dos uton, töb jutott. A meg varos. De ép hogy kiknek pen a jegyző hogy az 1897 ták kongressz Cion bölcsel é. De van egy szabadkőmive lődtek 24 ülés lágmú uralm.

A zsidók l. Helye akarja kaimak mona az élükön, ur világot. Terve ségére, megé építik. A libe öket. Vesztég szakot alkalm lokkal, pestiss boru és a f Foglalkoznak radalom eszn ség, egyenlős tárizmus és a fennen dicóit

Nyugat-Eur a Cion bölcsé háboru vérz vonuljon ezen hogy az effél gyökeret tudj folyamán sok sék az angol császár világt dőfésről, ame sereget orvul a szovjet a v tan is hangoz forgató terve kritikátlanab bá vált arra, meséket. 191 ur eszkábálta neve, nyugalm szoros baráts nokkal, a vil modott „zen zsidófalóval.

*Először 19 címe a Gonos lelkeket.

„Hitler, a Cion bölcse: te vagy”

Hitler szövege-szóca követi Cion bölcsei pamfletjének utasításait

A veszített japán háború erősen megtépázta a cárizmus tekintélyét. Legyőzhetetlenségének nimbusza szertefoszlott. Az elnyomott milliók eddig megadással tűrték a szeszélyeit. Leközvetlenül elemi erőt láttak benne, amivel képtelenség megbirkózni. Most egyszerűen ráeszméltek: fegyverrel-ésszel, szervezett tömegek erejével mégis csak le lehet győzni. Lám a sárga ördögöknek is sikerült. A forradalmárok szektája jelentősen megnövekedett.

Az ochrana persze nem maradt tétlen. Egyszerre két irányban dolgozott. A pipogya cárt egy zsidó-szabakómives világszövetség létezésének meséjével akarta megfélemlíteni. Másrészt meg akarta erősíteni a cár autokratikus hajlamait és e végből a kényuralom himnuszát, zengedezte. A diktatura a legtökéletesebb kormányforma, — hirdette. A cár ugyanis habozott. Az a gondolat kezdett motoszkálni az agyvelejében, nem-e lehetne a tömeget fél-demokratikus, fértály-liberális reformokkal kielégíteni és megint cárnivóvá formálni. Az ochrana viszont esküdtt ellensége volt minden reformnak. Hiszen a demokráciában, a liberális kormányforma mellett nem jutna számára hely. Rájáesztett tehát a cárra: a reformokat a zsidók és a szabakómivesek áhítják. Mert a liberálisizmus és a demokrácia megtöri, aláaknázza a nép erejét, aláaknázza a cári trónust és a zsidóuralom, a szabakómives-kormány számára készíti elő a talajt. Nem szabad tehát a reformot és a reformereket megtűrni. A kormányból, a hivatalokból ki kell tessékelni minden szabakómivest.

A gondolatmenetüket könyvben is kifejtették. Az anyagot hozzá a franciaországi ügyvivőjük szállította, viszont a fedéllapon egy Sergius Nilis nevű háziszervezőjük szerepelt; egy „orientalista” professzor, aki a művét személyesen nyújtotta át a cárnak és a cárnőnek*.

A könyv egy jegyzőkönyvön épült, amelyhez Sergius Nilis, amint váltig állítgatja, kalandos uton, többszörös árulás és csalófogás révén jutott. A megszerzésének története erősen zavaros. De éppen így kusza annak meséje is, hogy kiknek ülésezéséről számol be voltaképpen a jegyzőkönyv. Egyszer úgy szól a mese, hogy az 1897-ben Bazelben összegyűlt cionisták kongresszusáról számol be a jegyzőkönyv. Cion bölcsei e szerint a cionisták volnának. De van egy másik verzió is. E szerint a zsidó-szabakómives páholyok nagymesterei tépelődtek 24 ülésen át azon, hogyan lehene a világmű uralmat megkaparintani.

A zsidók ugyanis világhuralomra törtek. Helyre akarják állítani a Dávid király ivadékaik monarchiáját és a dávidi dinasztiával az élükön, uralmuk alá akarják törni az egész világot. Terveik a nem-zsidó népek gyengeségére, meghunyászkodására, ostobaságaira építik. A liberálisizmussal akarják lépre csalni őket. Vesztegetnek, demagógoskodnak, erőszakot alkalmaznak, hazudnak, árulókat, gyilkosokat, pestist, bombákkel dolgoznak. A háború és a forradalom a kedvenc eszközeik. Foglalkoznak a jegyzőkönyvek a francia forradalom eszméivel is. A szabadság, testvérség, egyenlőség eszménye ellen. A parlamentarizmus és a demokrácia ellen hadakoznak és fenn dicőstik a kényuralmat.

A cárra hatottak a jegyzőkönyvek. Feladta a reformterveit és megengedte, hogy a tömegek forradalmi hangulatát, elégtelenségét a zsidók testén-vérén át vezessék le. Ez a könyv, az ochrana hamisítványa, az ideológiai alapja az 1905-6-os esztendőök szörnyűséges pogromainak.

Nyugat-Európában egyelőre nem hatottak a Cion bölcseinek jegyzőkönyvei. A világháború vérvizatai kellett hogy előbb átvonuljon ezen a magas kulturájú területen, hogy az efféle kezdetleges hazugságok hite gyökeret tudjon verni benne. A világháború folyamán sokféle bolondgomba termett. Mesék az angol király, a másik oldalon a német császár világhódító terveiről. Mesék a törődésről, amely a legyőzhetetlen német hadsereget orvul halálra sebezte. Aztán fellépett a szovjet a világtörténelem színpadára: nyilat is hangzott a világhódító, a világlétforgató terveit. Az emberek hiszékenyebbek, kritikátlanabbak lettek; a lelkiük fogékonyabbá vált arra, hogy komolyan vegyék efféle meséket. 1919-ben aztán megjelenik a Cion bölcsei jegyzőkönyveinek német változata. Die Geheimnisse der Wiesen von Zion a címe és egy magát Gottfried zur Becknek nevező ur eskábálta össze. Igazából Müller volt a neve, nyugalmazott százados a mestersége és szoros barátságot tartott Ludendorff tábornokkal, a világháború megvert és megfutamodott „zseniális” hadvezérével. A hírhedt zsidófalóval.

*Először 1905-ben jelent meg. Kacsaringós címe a Gonosz közelgő uralmával ringatta a lelkeket.

Beck sok mindent hozzákötött a Sergius Nilis meséjéhez a jegyzőkönyvek megkaparintásának módjáról. És magánzorgalomból egy Judenordnung című fejezetet biggyesztett hozzá. Ujjmutatásokkal szolgál arra vonatkozólag, hogyan kell a zsidó-veszedelmet leküzdeni. A mai zsidóellenes német törvényhozás ennek a Beck-Müller-féle tervnek nyomában kullog.

Megtépte az orosz professor hazugságait a hírhedt zsidófaló Theodor Fritsch is, a jegyzőkönyvek 1920-beli kiadója. Elvegyődik a Cion bölcseinek jegyzőkönyvei Angliába, Franciaországba és mindenütt gyűlöletet, butaságot terjeszt. Bedől neki Ford, az amerikai autókirály is; a jegyzőkönyvek alapján rohazozza meg a nemzetközi zsidóságot. Az ochrana hamisításából nemzetközi tényező vált.

De ez a bolond farsang sem tarthatott örökké. Mr. Philipp Graves, a Times konstantinápolyi levelezője, 1921-ben egy ócska könyvre bukkan. Brüsszelben jelent meg 1865-ben franciául és a pokolban összekerült Machiavelli és Montesquieu vitáját tartalmazza. A könyv voltaképpen a III. Napoleon politikáját bírálja a sába alatt. Azt bizonygatja, hogy III. Napoleon a Machiavelli elvei és elméletei alapján uralkodik és hogy világhódító terve vannak. A francia politikai rendőrség hamarosan kistűtte, hogy a könyvnek egy Maurice Joly nevű párizsi író és ügyvéd a szerzője. Joly börtönnel lakolt a

kritikájáért.

Gravesnek felettébb ismerős a Joly könyve. Rábébred, hogy a Cion bölcsei jegyzőkönyveinek e-edetét tartja a kezében. Nilis, Beck, Fritsch és a többiek mindannyian, ebből a könyvből másolták ki a Bazelben összeverődött cionisták s szabakómives nagymesterek tanácskozásairól szóló jegyzőkönyvet. Cikksorozatot ír a lapjában a felfedezéséről, majd könyvbegyűjtő a cikkeket. Utána Benjámín Segel szembesíti a két szöveget: a Joly könyvének és a Cion bölcsei jegyzőkönyveinek szövegét. A hatás elképesztő. Az angol antiszemitizmus a mai napig sem heverte ki a plágium szövegét. Ford is vezekel. Levelet ír Louis Marshallnak, az amerikai zsidók politikai vezérének és becsületesen beismeri, hogy becsapták. Gyerekes hamisításnak ílt fel.

De temérdek logikai érv is szól a Cion bölcsei jegyzőkönyve ellen. A zsidóknak világhódító terve volnának? Tizenötmillió akarna 2 milliárdot igába törni? És a nyomavesztett dávidi dinasztia kedvéért? És vajjon kik a nagytratórok? Az asszimiláns zsidók, akik teljesen beolvadtak, vagy be akarják olvadni a környezetükbe és akik ezzel a környezetet mindenben azonosítják magukat? Vagy az ortodoxok és a nemzetiek, a zsidóság kispolgári eleme, akik megfeszített erővel küszködnek a mindennapi kenyérért?

Az antiszemita mégsem hagyták magukat. Nem használt a logika, sem a Graves bizonyítékai, hogy az 1897-ben tartott bázeli gyűlések jegyzőkönyve szőről-szóra megtalálható egy 1865-ben megjelent könyvben. Maurice Joly zsidó volt kezdtek hirdetni és ősi zsidó gondolatokat fejt ki a könyvében. Mose Joel az igazi neve és nagyon hasonlít Karl Marxra, talán vele azonos... Am az igazság

Harminc állam eszperantistái Varsóban

„Arany”-kongresszus a világnyelv ötvenéves születésnapján. Kína és Japán a résztvevők között

Varsó, augusztus 9. Vasárnap találkozára gyűltek össze Varsóban a világ minden részéből az eszperantó hívei. Ennek a világnyelvnek lelkes tábora küldi el a követőit az augusztus 8. és 16. között megrendezendő nemzetközi kongresszusra a lengyel fővárosba. Bejelentették érkezésüket az európai államok képviselői. Nagy számba jönnek el a tengerentúli színes népek eszperantó iránt érdeklődő csoportjai.

„Arany” kongresszusnak hívják a varsói értekezletet maguk között az eszperantó hívei, azért, mert az idej esztendő nevezetes dátum ennek a nyelvnek a történetében. Csak kevesen tudják, hogy most ünnepli születésének félévszázados jubileumát az eszperantó, amelyet Zamenhof Ludwig Lazarus dr. varsói zsidó teremtett meg.

Zamenhof Ludwig Lazarus dr. varsói zsidó orvos Bielsztokban, egy oroszlelgyel kisvárosban született. Már kisgyermekkorában nagyon érdekelte a nyelvek. A városkában oroszok, lengyelek és németek laktak és valószínűleg bábeli zűrzavar uralkodott. Ez érte meg a kis Zamenhofban azt a nemes gondolatot, hogy kellene olyan közös nyelvet találni, amelyet elsajátítva, megszűnnének a nyelvi különbségek a világ népei között. Amikor Zamenhof leérettségizett már volt egy kidolgozott nyelvtana, de az első végleges eszperantó nyelvkönyv csak 1887 júliusában készült el. Ennek ünnepe a kongresszus, amelynek keretében kiadják az „ora libra”-t, az aranykönyvet, az első nyelvkönyv reprodukcióját.

Kétlázaker eszperantó levél a haditáborokból

Öt évtized nagy idő és ezalatt sok minden ment keresztül az eszperantómozgalom. Az eszperantó filmjén először a tolsztojánusok, Toisztój Leó grófnak, a nagy orosz írónak hívei és követői jelennek meg. Ezekhez csatlakoztak aztán az ideálisták, akik már régóta hangoztatták egy nemzetközi segédnyelv szükségességét. A mozgalom terjedt és széles rétegek kapcsolódtak bele az eszperantótáborba.

A világháború éveiben egészen nagy jelentősége lett. A hadifoglytáborokban sanyalódó katonák szorgalmasan tanulják az új világnyelvet. Tanfolyamok alakulnak és ebből az időből származik a nyelv rohamos népszerűsödése. Még inkább bővül a nemzetközi érintkezés, amikor Svájcban megalakul a világszövetség, az UEA, amely sokat segített a hadifoglytáborok lakóin. Legfontosabb eredménye az volt, hogy közelebb hozta a hadifoglyok eszperantó leveleit. A svájci központ több, mint 200.000 ilyen levelet juttatott el a címzetekhez.

A huszas években újjáéled az eszperantómozgalom. Gazdaságilag megerősödik és egyre több új érdeklődő jelentkezik. 1927-

ben nemzetközi szövetségnek már 150.000 tagja van, de azok számát, akik beszélik ezt a nyelvet, másfélmillióra becsülik. Egyre nagyobb lendület vesz a mozgalom, különösen a Távolkeleten a színes népek fognak lázas buzgalommal a nyelv tanulásához. Ausztráliában, Kínában, Japánban és a szigetvilágon sokan szegődnek a nyelv lelkes apostolainak.

Itt-ott mutatkozik bizonyos visszaesés. Ennek az az oka, hogy voltak helyek, ahol meg kellett küzdeni egyes nemzetek nyelvével. De ennek ellenére csaknem mindenütt alakultak eszperantócsoportok. Elsősorban az illető országok irodalmi kincseit fordították le eszperantóra. Már eddig elkészült az osztrák, magyar, bolgár, svéd, belga antológia.

Magyar eszperantista kínai munkákat fordít

Tervebevétek az angol, svéd, svájci, finn, jugoszláv és román irodalmi munkák gyűjtemény kiadását. Megjelenik még Japán és Kína irodalma eszperantó nyelven. Az utóbbi két ország antológiájának összegyűjtésével foglalkozó bizottság megbízta Braun Ferenc eszperantistát, hogy kint a helyszínen, a most egymással szembenálló két országban irodalmi kincseket szedjen össze és fordítsa le erre a nyelvre. Braun még előadásokat tart Kínában és Japánban az európai kulturáról és munkájához tartozik ezenkívül az, hogy az ottani eszperantómozgalmat még nagyobb mértékben megindítsa. Most Sanghájban tartózkodik, de onnan rövidesen tovább megy. Azokon a helyeken, ahol még nem ismerik ezt a világnyelvet, az előadásokon kívül tanfolyamokat létesít.

Kínában most bombák hullanak és ágyuk, puskák, gépfegyverek ropognak, mégis az egymással farkasszemet néző két sárga nép képviselői is eljönnek a kongresszusra. Itt igazolódik be az, hogy egy közös nyelv mennyire alkalmas az emberek között levő ellentétek kiegyenlítésére.

Zarandoklás Zamenhof sírjához

A nagy értekezlet programja már kialakult. Rengeteg tanácskozás és szakosztályok alakítása után kizarandokolnak a nyelv megalapítójának, Zamenhofnak a sírjához. Sokan elmennek Zamenhof ma is élő első tanítványai és ismerősei közül, hogy így adozzanak a nagy nyelvalkotó emlékének.

A kirándulásokon kívül azonban a legtöbb időt a megbeszélésekkel töltik. Szakosztályt alapítanak az orvosok, a tanítók és a vakok. A vak eszperantisták között ott lesz Ungár Imre a varsói Chopin-emlékversenyen első díjat nyert kiváló zsidó vak zongoraművész is. A katolikus eszperantisták is megalakítják a szakosztályt.

bajnokai nem voltak restek. Felkutatják a Joly családfáját és az élete folyásának valamennyi adatát. Ősi katolikus család sarja volt és a gondolatait a kényuralom szentírásából, a Machiavelli II Principe-jéből merítette. Abból a 16. századbeli könyvből, amelyben ez a nagy állam bölcsész az autokrácia alapelveire tanítgatta a Medici-családot. Az ochrana végeredményében csak a zsidók szája adta ezeket a gondolatokat, amiket a világtörténelem minden kényu. a követett. A német zsidókra ez sem hatott. Adolf Hitler és Julius Stereicher rendületlenül a Cion bölcseinek jegyzőkönyveire hivatkoznak, amikor a zsidók ellen uszítanak. Ezen a megátalkodottságon a berni bíróság ítélete sem változtatott. A független svájci bíróság hiába minősítette 1935-ben szennyiratnak, plágiumnak Cion bölcseinek jegyzőkönyveit, — a Harmadik Birodalom konokul kitart a valódságuk mellett és a bojkottnapot épp úgy vele indokolta meg, mint a hírhedt nürnbergi törvényeket.

Ivan Heilbut most új világhosszot derít a hírhedt jegyzőkönyvekre. (Die öffentlichen Verleumder a könyvének a címe és a zürichi Europa adta ki.) Sorra veszi a jegyzőkönyv tételeit és bebizonyítja, hogy Hitler szőről-szóra, betűről-betűre követi őket. A terrorja az irtóhadjárata a szabadságjogok ellen, a kémszevezete, az ifjuság megrontására irányuló módszerei, ahogyan világszerte egyenlenséget szit és mindenütt felforgatni igyekszik a békét: mindez kivétel nélkül a Joly-Machiavelli receptje szerint történik. Ehez képest a könyve ebben a végkövetkeztetésben csendül ki:

— Hitler! Der Weise von Zion bist du!

(t. l.)

Gyógyfürdők

metropolisa

3-hetes pausálkura Budapesten

Vizummentes beutazás Magyarországra 50%-os kedvezmény a MÁV vonalán. Gyógyszáloddal lakás, teljes ellátás, illethekek, kiszolgálás, adók, fürdő, orvosi felügyelet, körjáratok és további arrendmények. Lejben fizethetők az

„Europa”

Roman Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi Vállalat összes irodáiban.

CLUJON „EUROPA”-ECONOMIA, Piața Unirii 23.

A legfontosabb kérdés a tanácskozásokon kétségtelenül az lesz, hogy miképpen tudják megvalósítani kedvenc ötletüket, az eszperantónak az iskolákban való rendszeres és kötelező tanítását. Már előbb megkezdődtek az egyes országok között a megbeszélések, hogy milyen álláspontot foglalnak el ebben a kérdésben.

Az eszperantó világszövetség az északi államoktól és Franciaországtól azt a választ kapta, hogy amennyiben a többi elhatározza ennek a nyelvnek az iskolákban való kötelező oktatását, — ők azonnal belevágnak. Mindenesetre, ha ez a tervük sikerül, akkor nagy tömeget kapnak a középiskolák tanulóiból.

Nem volna teljes a kongresszus programjáról való beszámoló, ha az irodalmi estről megfeledeznénk. Nagyszabású művészeti ad az értekezlet rendezősége, Eszperantó filmet is lepergetnek a kongresszus közönsége előtt. A résztvevők augusztus 15-én hazatérnek otthonukba, ahol megkezdik a küzdelmet az eszperantónak az iskolákba való bevezetése érdekében. Lelkesen dolgoznak, azt mondják a mozgalom hívei, hogy a közös nyelv: ut a világbéke felé.

(k. n.)

Mérvők! Gyár! Orvos!

Minden német (25% redukció!), francia, angol, stb. folyóirat és könyv LEPAGE-nál Cluj. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól, Cluj, jelezve mely szakma érdekli.

Jeletet lövöldöznek a földre a világűrből

Jansky amerikai tudós felfogta és felrajzolta, de megjelteni nem tudta a jeleket. Óriás állomás épül, hogy a világűrbe löjje a földi válaszát

Párizs, augusztus 9. Francia tudományos körökben nagy feltűnést és érdeklődést keltett az a beszámoló, amelyet most tettek közzé egy amerikai kutató szokatlan tapasztalatairól. Ha a „Je sais Tout” tudományos újság útján nyilvánosságra került adatok megfellelnek a valóságnak és komoly ellenőrzés után továbbra is megállják helyüket, akkor nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy bizonyos idő óta a világűrben, egyelőre ismeretlen helyről, állandóan ismétlődő és a feltevések szerint értelmes jelek áramlanak a föld felé, mintha egy távoli kultúra keresné a megértést és a kapcsolat megteremtésének módját.

Jansky, a Bell amerikai telefontársaság kísérleti állomásának vezetője, mintegy három esztendő előtt azt tapasztalta, hogy a rádióhullámok különböző, ismeretlen forrású és megfellelhetetlen eredetű energiák kiugrázása zavarja. Pontos előkészületek után kísérletet tett arra, hogy a zavarokat meg lehessen szüntetni. Óriási méretű, rendkívül érzékeny, fogható és pontosan beállítható antennával felszerelt felvevőkészülékeket épített, amelyek mozgószalagos felvevőgépek csatlakozottak. Bizonyos idő múlva a feljegyzések vizsgálatánál megállapította, hogy a zavaró jelek között, amelyek rendszertelenül különböző erővel és különböző időpontokban bukkantak fel, van egy jelsorozat, amely állandóan ismétlődik és amelynek szabályos volta egészen szembetűnő. Miután semmiféle ismert földi eredetű hullámmal nem sikerült ennek a jelsorozatnak hovatartozását megállapítani, gépét most külön ennek megfigyelésére állította be. Két esztendő állandó munka után azt tapasztalta, hogy a jelek 24 óra alatt a föld forgásának megfelelő körben, egy esztendő alatt pedig a földnek a nap körül megtett útjának megfelelő körben jelentkeztek és két szabályos váltakozó jelsorolattal állanak.

A kísérletek hamadik esztendejében Jansky azt is megállapította, hogy a felvevőgép legbiztosabban a legerősebben akkor jelzi ezeket az egyelőre ismeretlen eredetű és megfellelhetetlen értelmű hullámokat, ha a rádió antennáját a Tejut, illetve a Nyilas néven ismert csillagkép felé irányítja.

Ebből azt a következtetést vont le, hogy valahol ebben az irányban kell lenni a hatalmas energiájú hullámok kiindulópontjának, noha azok a földre már nagyon gyengén és fáradtan érkeznek el.

A gyakorlati rádiózás mindezeideig azt tapasztalta, hogy a földön gyártott rádióhullámok számára az ugynevezett ionoszféra, melynek magassága 100—200 kilométer között váltakozik, áthatolhatatlan akadályt jelent és úgy viselkedik, mint egy tükör, amely a rávetített képet visszaveri, de át nem enged. Ezért az a probléma merült fel: vajon mégis nem földi erejű hullámokat jegyez-e fel a készülék. Sorozatos kísérleteket folytatott ultrarövid hullámokkal s megfigyeléseinek eredményét közölte Stranger stockholmi professzorral, aki az elektromos mezők és hullámzások területén a világ első szakértelményei sorába tartozik.

Stranger professzor felhívta Jansky figyelmét arra a körülményre, hogy néhány esztendővel ezelőtt az ionoszféra természetének tanulmányozása közben ő maga is állított elő rendkívül nagyerejű ultrarövid hullámokat, amelyek a világűr felé irányítottak. Ezek a hullámok a hosszú időn át ismételt kísérletek során néha három, néha 15 másodperc múlva érkeztek vissza a földre.

Ez feltétlenül bebizonyította, hogy már földi eredetű hullámokkal is át lehet törni a ionoszférán, mert ha Strange hullámai innen verődtek volna vissza, mindössze néhány tizedmásodpercnél idő múlva kellett volna jelentkezniük. A három, illetve tizenöt másodperc visszaverődési idő a svéd tudós szerint azt bizonyítja, hogy a világűrben, messze az ionoszféra határain túl, egy földi eszközök számára egyelőre megérthetetlen és kitalálhatatlan másik visszaverő réteg található.

Eppen ezért a svéd tudós könnyen lehetségesnek tartja, hogy valahol a világűrben a támasztott rádióhullámokkal azonos természetű, de nagyobb energiájú leadás ezen a második visszaverő rétegen is át tud hatolni. Arról természetesen egyelőre még nem lehet szó, hogy a siker reményével tegyenek kísérletet a jelek megfellelésére.

Jansky megnyerte a Bell Telephone Company vezetésének hozzájárulását ahhoz a tervéhez, hogy egy minden eddigig felülmúló erejű kísérleti leadóállomást építsenek, amelynek segítségével később meghatározandó jelsorozatot küldenek a világűrbe, ugyan-

abba az irányba, ahonnan a titokzatos üzenet érkezik.

Fel kell tételezni ugyanis — mondja Jansky —, hogy amennyiben tényleg értelmes lények keresnek kapcsolatot egy távoli civilizációval és a földről hozzájuk küldött jelsorozatot fel tudják fogni, akkor erről olyan módon adnak nekünk tudomást, hogy eddig küldött jeleiket megváltoztatják és ismételni fogják a hozzá-

„A faj, vagy osztály istenítése bálványimádás!” —

Üzeni az oxfordi konferencia a kereszténységnek

Nemrégben fejeződtek be az „Egyszázötven év és az állam” konferenciájára Oxfordban összegyűlt kiküldöttek tanácskozásai. A tanácskozások beírásakor a konferencia üzenetét küldött a katolikus egyházakhoz. Az üzenet a többi közt ezeket mondja:

— Olyan időben találkoztunk, mikor világunk roskadozik az ördögi gonoszság és a fojtogató kérdések terhe alatt. Az egyház első kötelessége és feladata a világgal szemben, hogy minden cselekedetében egyház legyen, megvallván az igaz hitet, betöltvén egyetlen Urának akaratát. Az Isten nagy dolgokat vitt véghez egyháza által, a mi hitelenségünk ellenére is. Egyik legnagyobb ezek közül az, hogy faji, nemzeti és osztálykülönbségek ellenére is van valóságos felebaráti közösség a világban. A keresztény ember látja a fajok megkülönböztető jegyeit s tudja, hogy azok Isten akaratát szerint jöttek létre, hogy általuk az Isten különböző tehetségekkel és ajándékokkal gazdagíthassa a világot. Ezért a keresztény ember örömevesz tudomást fájának létezéséről, de elveti a faji büszkeséget vagy a faj megtagadását, mert tudja, hogy mindkettő lázadás Isten ellen. Ugyancsak örömmel fogadja el a keresztény ember a nemzeti közösségeket, mint Isten akaratából létező részeket, amelyekkel az Isten sokrétűvé teszi és meggazdagítja az ember életét. Mert mindnyájunkat arra hívott el az Isten, hogy szolgáljuk felebarátainkat abban a közösségben, melyhez tartozunk. De az egyéni önzésnél semmivel sem jobb a nemzeti önzés, amely el akarja nyomni a többi nemzetiséget. Mert az önzésnek mindkét fajtája vétek a fajokat és népeket teremtő Isten ellen. A faj, vagy

jük továbbított földi jeleket.

— Tudom — mondotta Jansky —, hogy ez a feltevés egyelőre fantasztikusnak hangzik, minthogy azonban ma már a földön olyan elektromos energiákat tudunk termelni, amelyek a földi téreken messze túl hatnak, nem tartozik a lehetőségek közé, hogy ezeknek az energiáknak segítségével más égitestekkel is érintkezésbe léphessünk.

A ma használatos katonai légelhárító fényszórók ereje például olyan nagy, hogy ha a holdon tartózkodna egy olyan élőlény, amelynek szeme és idegrendszere a miénkkel azonos, minden egyes ilyen fényszóró felvillanását szabad szemmel észre tudná venni.

Nem áll messze tehát annak feltételezése sem, hogy a földön termelt elektromos energia a holdon messze túl, a világűrben is jelentkezőre képes és érezettni tudja hatását.

osztály istenítése bálványimádás, amely az ellentéték és a nyomorúság növekedéséhez vezet. Az egyház tehát, mint igazi közösség, feladatahoz híven, hívja a nemzeteket, hogy úgy rendezzék be életüket, mint Isten egyazon családjának tagjai. Az egyetemes egyháznak, mikor végigtekint a világ nemzetein, amelyekben a kereszténységet elvetették, el kell itélnie a minősíthetetlen és korlát nélkül való háboruskodást. A háború csak a bünyimölőse és bizonyítéka lehet... Nem elégedhetünk meg azonban a háború egyszerű itélésével. A keresztényeknek minden lehetőséget meg kell tenniük, hogy a nemzetek között elterjedjen az igazság, a békés együttműködés és hogy békés eszközök alkalmazása váltsa meg a mostani állapotokat.

Megállapítja ezután az üzenet, hogy az egyháznak Istentől vett kötelesegein kívül, amelyeket az államnak is el kell ismernie, szabadságot kell adnia az egyháznak hivatása betöltésére. Gazdasági téren az egyház első feladata annak az igazságnak a tudatosítása, hogy a gazdasági élet törvényei és eseményei Krisztus itélete alatt állnak.

Beszélnünk kell azokról az új mozgalmakról — folytatja ezután az üzenet —, amelyek gyökeres gyógyomódot keresnek és próbálnak a szociális igazságot. Az egyház nem feledje az új mozgalmak balga reményeit. Ahol pedig, mint napjaink néhány istentagadó mozgalmában, a haladás reménye a vallásos hit teljes megtagadásával párosult, ott az egyháznak kimélet nélkül kell itéletet hirdetnie.

Az üzenet a továbbiakban még az egyháznak a fiatalok nevelésében való feladatait ismerteti.

Nyaralási hirdető

A nyaralási programok ezidén kibővültek azzal, hogy divatosak lettek a városlátogatások. A mai embernek a „mozgalmak program” jobban megfelel, a mai ember úgy pihen, hogy szórakozik, tanul. A nyaralóknak ezt a hajlandóságát reméljük a jövőben is ki fogják használni a városok úgy, ahogy azt külföldön látjuk az idegenforgalmi propaganda terén.

Ajánlunk szállodákat és éttermeket az egyes városokban:

Clujon a „Bagolyvár” étterem a modern izlés szerint épült. Turi Elemér a kiváló szakember nagy áldozatkészséggel úgy rendezte be ezt a finom, izéletes éttermet, hogy attrakciószámba megy. Es, ami fő: kitűnő koszt és olcsó árak.

Aradon a Hotel Central-t ajánljuk azoknak a számára, akik kellemes kényelmes otthont keresnek. Nem frázis, hanem valóság: tökéletes kiszolgálás, olcsó árak.

Oradeán az Astoria az igényes közönség számára való. Ki lehetne irni egész bátran a szálló cégtáblájára „jobb, mint otthon”.

Hírek a fürdőhelyekről:

A Felix fürdő igazgatósága közli: az utószezonra már most tanácsos a szobák lefoglalása, mert a nagy előjegyzések során már szeptemberre is csak mérsékelt szoba áll rendelkezésre.

Baia-Băia — napi 140 lejtől teljes ellátást ad. Cluj mellett remek kis fürdőhely, jóds, kénves vize elismert gyógyhatású. Pihenésre is kiválóan alkalmas. Dr. Désiné vezetésével családi pénzió, napi ötszöri étkezéssel. Cim: Baia-Băia u. p. Gherla.

Erdekes adatokat állított össze egy műkedvelő statisztikus a fürdőhelyek pezsgőfogyasztásáról. Hat fürdőhelyen végezte el a „statisztik

tikai felvételt”, amelynek eredményeképpen az jött ki, hogy az előző évvel szemben 60 százalékkal több pezsgőt fogyasztott a fürdőző közönség. A vezető márka a „Rhein”. — Végre egy jó hír ebben a bajokkal töltött világban...

Ez is „ital-hír. Az uccai plakátok között feltűnt a bekeidőknek az Unicum-Zwack reklámja: a vízből felbukkanó ember, kezében az „Unicum” üveg. Valóban felbukkant ez az ismerős ember — a bekeidők vízből...

Tessék csak figyelemmel elolvadni és jól megjegyezni: Lichtwitz Boonkamp of Meag Bitter. — Ez a kitűnő cukornélküli gyomorkezes, megérdemli, hogy megtanulják a nevet. Izéletes ital és orvosság egyben.

Az utazási Irodák hírei:

A Dacia Utazási Iroda — Oradeán működik kitűnő eredménnyel. Az első kollektív utazásokat ez az iroda bonyolította annakidején. A legközelebbi rendezvényeket biztosítja. Most a főattrakciója: párizsi utazásokat hirdet — olcsó kollektív árban és gazdaság, tökéletes rendezésben. A csehszlovákiai pausálkurák esztendő óta a legjobban beváltak. Párizsba is, a fürdőhelyekre is bármikor egyénileg is utazhatnak a Dacia rendezvényvel. Cim: „Dacia” Birou de Voyage, Oradea.

Szanatóriumi hírek:

A cluji új dr. Lengyel szanatórium minden ablaka terrasra nyílik. Az épület fekvése és beosztása olyan, hogy üdülőhelynek is elsőrangú. Sokan vannak, akik szeretnek finom komfortos szanatóriumban üdülni, ezeknek ajánljuk. A napokban megnyílik.

Csekély áldozattal sok jót tehetsz lépj be aKórházegyesületbe!

Augusztus 10-től drágít a posta is

Cluj, augusztus 9. A posta vezérigazgatósága távirati körrendeletben értesítette a helybeli posta igazgatóságát, hogy augusztus 10-től kezdődően a postai küldemények díjszabását az alábbiakban módosította.

A rendes beírdi levelezőlapok ára darabonként az eddigi 3 lej helyett 3 lej 50 bani lesz. Ezenkívül 50 bani repülőbélyeg ragasztandó egy levelezőlapra.

A képes lapok postai tarifája is 50 banival drágult, amennyiben az eddigi 3 lej posta, 2 lej kultur és 1 lej repülőbélyegen kívül még 50 bani postabélyeg ragasztandó a képeslapokra.

A válaszos levelezőlapokra az eddigi 6 lej helyett 7 lej áru bélyeg ragasztandó.

A kiadóhivatalok által beírdre expedált napilapok postai tarifája a következő: 120 grammig 25 bani, 120—200 grammig 50 bani, kétszáz grammon túl, minden száz gramm és annak töredéke plusz 25 bani.

A magánosok által feladott napilapok postai díjszabása, darabonként 1 lej 50 bani.

Bármilyen utánvételes postai küldemény 1000 lejtől 100.000 lejig — 10 lej. Eddig csak 30 ezer lejtől vett fel a posta utánvételes küldeményt.

A pénzes utalványok postai tarifája: 20 ezer lejtől — 50.000 lejig az eddigi tarifán kívül, minden ezer lej után 2 lej fizetendő. Ötvenezer lejtől — százezer lejig, ezer lejenként 3 lej.

A távirati pénztalások taxája: 10.000 lejig a rendes díjszabáson kívül — 30 lej. 10—100.000 lejig 50 lej.

A „dringent távirati pénztalások általános díjszabása: 60 lej.

Az utánvételes csomagokért a rendes postai illetéken kívül még az utánvételi összegnek megfelelő pótdíj fizetendő.

Minden egyes nyugtázott küldemény után 1 lej iktatási illeték jár, amit készpénzben kell kifizetni.

A beírdi és külföldi rendes levelek postai díjszabása nem változott.

Uzsonadrágban menekült a hévízi úrdövenécs a csendőrök elől...

Budapest, augusztus 9. A magyar hatóságok nagyszabású valutacsempészbotrányának jöttek a nyomára. Leleplezték egy valutasiber társaságot, amelynek tagjai főleg Csehszlovákiából és Romániából közvetítettek tiltott valutátületeket Magyarországra. A budapesti valutarendőrségnek már régóta tudomása volt arról, hogy zugbörze működik a Dob utcában, de a leghehetőbb nyomozás ellenére sem sikerült nyomára akadni a börzének.

Néhány nap előtt a csehszlovák határon letartóztattak egy házaspárt, akik Magyarországról Csehszlovákiába körülbelül 6000 dollárt akartak átcsempészni. A férfi Fried Ignác névre szóló utlevéllel igazolta magát, de rövid vizsgálat után kiderült, hogy az utlevél hamis. Az állítólagos Friedet letartóztatták és beszállították Budapestre, ahol kihallgatása folyamán beismerte, hogy igazi neve Weisz Ignác és hogy hosszabb idő óta feleségével együtt ugynevezett futászolgálatot teljesít egy budapesti valutacsempész társaság részére. A Weisz házaspár vallomása alapján sikerült a budapesti hatóságoknak leleplezni az egész valutasiber bandát és nyomára akadnak Klein Adolf dobucpai kereskedő lakásán a régóta keresett zuvalutbörzére is. Klein A. zugbörzején rövid néhány hónap alatt több mint 100.000 dollár értékű külföldi valuta fordult meg.

Klein Adolfot azonnal előállították a rendőrségen, ahol rövid kihallgatás után letartóztatták. Az ő vallomásából kiderült, hogy az egész banda tulajdonképpeni feje egy Rappaport István nevű csehszlovák állampolgár, aki Hévízen nyaral. A budapesti rendőrség azonnal távirati utasítást adott a balatonhévízi csendőrségnek Rappaport előállítására. Csendőri készlettség vonult ki, hogy Rappaportot állítsák elő. Mire a csendőrök a fürdőbe érkeztek, Rappaport már neszt vette annak, hogy keresik s úgy ahogy volt, uszónadrágban felugrott az egyik fürdő előtt várakozó bérautóra és elrobogott. Mint hogy a bérautó még nem érkezett vissza, a csendőrség nem tudta megállapítani, hogy Rappaport milyen irányba vette útját. A budapesti rendőrség rádióközörmést adott ki Rappaport ellen.

A valutacsempész társaság letartóztatott tagjainak vallomásából kiderül, hogy Csehszlovákiában és Romániában is vannak testvérszolgálatok. A csehszlovák határon letartóztatott Weisz házaspárt előadta, hogy megbízóikkal a csehszlovák, illetőleg a román határ közelében levő városokban szoktak találkozni és átadták a rájuk bízott pénzt, amit a legfantasztikusabb helyekre rejtve csempésztek át a határon.

Slomo-Jedidj...
Jesztinai héber...
ban cikket irt...
való tartózkod...
dolgozik.
— Ma — mo...
sunknak — a...
egyik legjelent...
legfontosabb a...
hogy azokat az...
generációnak,

vát rejtik. Szell...
már évtizedek o...
ban, hogy a mu...
vát tartasuk meg...
gi egyptomi és...
leg legközelebb...
tes, hogy ezekn...
dó jellegű. Ujáb...
zes adta az...
amelyből a régi...
rög s latin írás...
hogy balról job...
a keletiek.

Jedida Seelen...
ción dolgozik. E...
készen. Az Egy...
stílusa írásban...
idők művészi k...
időkről szóló s...
római korszak s...
kor művészetén...
a peszáchi népk...
nyilvánvalóan e...
megrögzítése.

— A kenti her...
Bécsből jelentik...
ma megtekintik...
majd autón a f...
hajtatnak, ahol...
lesznek.

— A népus n...
tronról. Londonb...
kozatot adott és...
lemondani Abess...
hagyja el Lond...
lesznek.

— Be'lini egye...
tozsváron. Hétfő...
posta előtt össze...
kocsi. Az autób...
ségügyi vezérfel...
csiban pedig Sch...
egy napi kolozsv...
kezett a pályaud...
következtében a...
a benne ülő né...
ban csodálatos n...
tént. A magáná...
radt. A rendőrsé...
megállapítására...
ég a karambolés

HIREK

Mit dolgozik Jedidja Seelenfreund Erdélyben?

Silomo-Jedidja Seelenfreund, a nagy palesztinai héber grafikus, akiről a napokban cikket irt az Uj Kelet, Romániában való tartózkodása alatt újabb terveken dolgozik.

Ma — mondotta a művész munkatársunknak — amikor a zsidóság sorsának egyik legjelentősebb fordulópontján áll, legfontosabb a zsidó művész számára, hogy azokat az értékeket mentse át az új generációnak, amelyek az örökélet mag-

vát rejtik. Szellemi életünk Palesztinában már évtizedek óta fejlődik abban az irányban, hogy a mult és újabb kultúra legjavát tartsuk meg. Formai tekintetben a régi egyiptomi és perza stílus áll történelgi legközelebb hozzánk, így hát természetesen, hogy ezeknek a szintézise adja a zsidó jelet. Ujabbban kimutatták, hogy Mózes adta az emberiségnek a betűírást, amelyből a régi írásjegyek, közöttük a görög és latin írás származott, annak ellenére, hogy balról jobbra írják, nem úgy, mint a keletiek.

Jedidja Seelenfreund a Haggada-illusztráció dolgozik. Eddig huszonhat tablója áll készen. Az Egyiptomra vonatkozó részek stílusa írásban és illusztrációban ama idők művészi kivételése, míg a talmudi időről szóló szövegrész illusztrációja a római korszak stílusát mutatja. A közép-keleti művészetének stílusában dolgozza fel a peszách-i népkönyv utolsó részét, amely nyilvánvalóan e korszak fájdalmainak megörökítése.

A kenti hercegpár Jugoszláviába készül. Bécsből jelentik: A kenti herceg és hercegné megtekintik Salzkammergut vidékét, majd autón a jugoszláviai Brdo-kastélyba hajtatnak, ahol Pál régensherceg vendégei lesznek.

A népus nem mond le az abessziniai trónról. Londonból jelentik: A népus nyilatkozatot adott és kijelentette, hogy nem akar lemondani Abesszinia trónjáról és nem is hagyja el London.

Berlini egyetemi tanár karambolja Kolozsváron. Hétfőn délelőtt tíz órakor a főposta előtt összeütközött egy autó és egy bérkocsi. Az autóban dr. Nasiu Ioan, az egészségügyi vezérfelügyelőség titkára ült, a kocsi pedig Schüller berlini egyetemi tanár egy napi kolozsvári tartózkodása után igyekezett a pályaudvar felé. Az összeütközés következtében a bérkocsi teljesen összetört, a benne ülő német egyetemi tanárnak azonban csodálatos módon semmi baja nem történt. A magánautó és utasa sértetlen maradt. A rendőrség vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a karambolért.

Dr. Rosenfeld temetése. Vasárnap délután 2 órakor temették dr. Rosenfeld Salamont, Erdély cionista közéletének kimagasló egyéniségét a kolozsvári ortodox chevra Massaryk uccai székfőzaból, ahol nagy gyászoló közönség, a város zsidóságának minden számottevő tényezője jelent meg, hogy megadja a végtisztességet a jeles férfinak. Glasner Akiba főrabbi megindult szavakban bucsuztatta a halottat, a Bibliából és Midrásból vett idézetekkel méltatva a nép boldogulására irányított egyenes, tiszta jellemét. Rámutatott a súlyos veszteségre, ami halálával érte a zsidó közéletet, amely kevés olyan törhetetlen, jószándéku és következetes alakot mutathat fel, mint amilyen dr. Rosenfeld Salamon volt. A bucsuzás után hosszú sorban vonult a gyászoló közönség a temető felé, a koporsó mögött a megboldogult édesapja, a nyolcvanéves Rosenfeld Lajos. A temetőben, a nyitott sír előtt dr. Pollák Sándor mélyenjáró beszédben bucsuzott a drága barától, aki minden gondolatával és érzésével a zsidó nép anyagi és szellemi jövőjének emelését szolgálta. Weinberger Nándor a Zsidó Nemzeti Szövetség nevében mondott istenhozzádat a cionista ügy és gondolat e jelesének.

BORZALMAS VASUTI KATASZTROFA BRÜNNEBEN. Prágából jelentik: Brünne közelében vasuti szerencsétlenség történt. A kisküldött vonat mozdonyvezetője és fűtője meghaltak, öt utas megsebesült. Ugyancsak prágai jelentés szerint a főváros közelében katonákkal telt teherautót szerencsétlenség ért. Tizenkét súlyos sebesült közül négy meghalt a kórházban.

Ha gyomrát elfontotta, azonnal igyék egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

Évzáró vizsga a Chasam Szófer jesiván. Vasárnap délután zajlott le a kolozsvári Chasam Szófer jesiván ezidei évzáró vizsgája, amely a tanítványok jó előmenetelét igazolta. Glasner Akiba főrabbi lelkesítő beszédben bucsuzott a jesiva növendékeiktől, akik zajosn éltették mesterüket és Juda fiát, az intézet egyik tanárát. Öt tanulója az intézetnek — Janovitz (Somkut), Wieder (Felsőbánya), Hecht (Mezőbánd), Roth (Katoná) és Jakab (Somkut) — jutalomdíjakat nyertek.

A ROYAL slágermozgóban holnap, szerdától 2 kimagasló premier egy helyiért:

I. A szenvedélyek rabjai Egy különleges francia világsiker. Harry Baur megrázóan tökéletes alakítása. Lebilincselően érdekes cselekmény. Legújabb Fox journal.	II. STAN ÉS BRAN (Mint valóok.) A komikusok két fejedelmének legkedvesebb és legmulatságosabb filmje.
--	--

Ma, kedden utoljára: I. Dr. F. titka. Fősz.: H. Söhnke, Gerda Maurus. II. Titkos küldetés. Fősz.: John Wayne, a felülmúlhatatlan cowboyhős.

Halálosvégű verekedés Constantinában matfözök és járókelők között. Constantinából jelentik: Tegnap délután a marhavásártéren járókelők és tengerészek között verekedés fejlődött ki. A csendőrség állította helyre a rendet. Egy román tengerész, aki a Mărăsesti hajón teljesített szolgálatot, meggyilkolták. Öt tengerész és hat civil ember megsebesült. Hamrinc letartóztatást eszközöltek.

A no'vég közvélemény Eden békedíjjal való jutalmazása ellen. Stockholmból jelentik: A norvég közvéleményben számosan kifogásolják, hogy az ezidei Nobel-békedíjat Edenen akarják juttatni. A békedíjjal nem lehet a jó szándékot jutalmazni, Eden semmi pozitívumot nem tudott felmutatni a béke biztosítására.

Elfogtak egy fegyházból szökött hírhedt rablővezért. Targu-Muresról jelentik: Laurenii községben a csendőriek elfogták Sziga Simont, az ismert rablővezért, aki megszökött volt az enyedi fegyházból, ahol gyilkosságért kiszabott 15 évi börtönbüntetését töltötte. Szigát egy szénakazalban találták meg, rövid ellenállás után megadta magát.

ON PARIJSBAN sem

védtelen!

Minden gyógyszerárban megkaphatja az

OLLA GUMMIT

A bizalmát igazoló bevált márkát!

Mielőtt szabadságra megy, vagy bárhova utazik gondoljon egészségére!

Vigyen magával

SEN LASLO

(Szl. László)

fertőtlenítő toalett-szappant

DENTONAL

fogpasztát

Üdit, fehérít, fertőtlenít!

Száztizenöt protestáns hívőt tartóztattak le Berlinben, Berlinből jelentik: A Reuter jelentése szerint tegnap este Dahlemben — Berlin mellett — letartóztattak 115 személyt, akik a nemrégiben elfogott protestáns lelkészek mellett tüntettek. A letartóztatott lelkészek száma 64, akiknek többsége Brandenburg vidékéről származik.

Hitelesítették a moszkvai sarki repülőket. Moszkvából jelentik: A szovjetek központi repülőszövetsége rekordnak hitelesítette Csakalov, Bajdukov és Beljakov pilóták teljesítményét, akik — mint ismeretes — Moszkvából leszállás nélkül Amerikába repültek az Északi sark felett. A rekord egyenesvonalon megtett 8582 kilométer és 960 méter távolságra szól, habár a távolság ennél nagyobb volt, mert a repülőket a légköri viszonyok miatt kénytelenek voltak eltérni az egyenes vonaltól.

Orvosi hír. Dr. Silbermann Marcell fogorvos külföldi utjáról hazaérkezett és rendeléseit uja megkezdte. P. Mihai Viteazul 40.

Köszönetnyilvánítás. Péterem, Hirsch József elhalálozása alkalmával ezúton fejezem ki mindazoknak köszönetemet, kik szíves részvételükkel nagy bánatomban velem érezték. Özv. Hirsch Józsefné Vintul de jos.

Arviz Botosani könyvének. Botosaniból jelentik: Az utóbbi napok zivatarai következtében a Baseu folyó kiömlött és négy méter magasságban előtört a vidéket. A víz hidakat vitt el, falvakat lepett el. A leartott vetést sok helyen elvitte a víz.

Az új román büntető perrendtartás magyar fordítása

A „Regele Carol II” új román büntetőtörvénykönyvet az erdélyi magyar jogásztársadalomnak fontos szolgálatot téve, dr. Keller Samu szilágysomlyói ügyvéd és fia, Keller Ferenc kolozsvári jogász lefordították magyar nyelvre. A magyar jogi terminológiához alkalmazkodó és hiű fordítás megjelenése után a magyar jogászközönség köszönő és elismerő levelekkel halmozta el a fordítókat és egyuttal felkérték őket, hogy az 1937 január 1-én életbelépett új román büntető perrendtartást is ültessék át magyar nyelvre. Az általános kisebbségi öhajnak eleget téve, elkészítették a büntvádi perrend magyar fordítását is, amely már meg is jelent. A fordítók különös figyelmességéből azok iránt, akik a büntetőtörvénykönyv magyar fordítását beszerezték, pótlék gyanánt befooglalták a büntvádi perrend fordításába azokat a javításokat, amelyeket az 1936 december 22-i Monitorul Oficialban megjelent novelláris törvény eszközölt az új büntetőtörvénykönyvön. A büntvádi perrendtartás magyar fordítása 100 lejes árban utánvét mellett a fordítóktól szerezhető be.

Pályázat

A megnyitás előtt álló sautmarei Zsidó-kórházhoz orthodox izraelita vallásu gondnokot keresünk, aki az e hivatalal járó és az alapszabályokban, valamint a kórházi szabályzatban megjelölt teendőket ellátni képes. Pályázhatnak oly 40 éven aluli életkorban levő, nős férfiak, akik megfelelő iskolai képzettséggel bírnak, feltétlenül szigoruan valóságos életmódot folytatnak és a román, magyar, jiddis és héber nyelvet írásban és szóban tökéletesen bírják. Kohániták kizárva. Kórházi gyakorlatlalt bírók előnyben részesülnek. Eltérzaji adatokat és fizetési igényt tartalmazó pályázatot 1937 augusztus 25-ig kérünk eljuttatni. Satu-Mare, 1937 augusztus 5. Asociatiunea Spitalul Evreesc.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, augusztus 10.
Bucuresti. 6.30: Torna, vidám zene, lemezek, tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13: Hírek, könnyű zene. 14: Hírek, előadás. 19: Szórakoztató zene. 20.35: Csak Radio Romania: Lemezek. Csak Bucuresti: Gruzuta Sándor román dalokat énekel. 21: Daia zenekar. 21.30: Francia szimfonikus művek lemezen. 22.45: Vendéglői zene.
Budapest I. 7.45: Torna, hanglemek, éterend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.05: Hanglemek, hírek. 14.45: Mezei Zsigmond énekszámai, hírek, felolvasás. 18: Dr. Mező Ferenc előadása, utána magyar nóták zongorán. 19: Málmási ödön csevegése, szalonzenekar, hanglemekrevi, hírek. 22: Zongora, hegedűszonáták. 23.10: Cigányzene, utána jazz, hírek.
Budapest II. 18.40: Szalon- és jazz zenekar, utána rádióelőadásorozat. 20.05: Előadás. 22: Cigányzene, hírek.

Az amerikai sajtó a szovjet-amerikai szerződésről. Newyorkból jelentik: A Newyork Times máltatja a Szovjetunió és az Egyesült Államok között kötött szerződés fontosságát. Anélkül, hogy annak jelentőségét eltulozná, a lap megállapítja, hogy a szerződés igen jelentékeny haladást képez a szabad világcipic felé.

Két repülőgép összeütközött az ausztráliai repülőnapon. Sidneyből jelentik: Ujselemban légbemutató alkalmával két Gipsy típusú repülőgép összeütközött a levegőben. Egyik gép összetört, pilótája meghalt.

UJ KELET Legújabb hírek

Weizmann harmadik nagy beszéde a felosztás kérdéséről

Hogyan fog a kongresszus szavazni Weizmann javaslata fölött. A munkaspárt azt kívánja, hogy az új angol javaslat fölött új kongresszus döntjön

— Az Új Kelet kongresszusi szerkesztőségétől —

Zürich, aug. 9. A politikai bizottsággá átalakult kongresszusi plénum előtt Weizmann Chaim, a cionista világszervezet elnöke zárt ajtók mögött elmondotta a politikai vita folyamán harmadik nagy beszédét, melyben részletesen foglalkozott a felosztási terv és az arab-zsidó béke kilátásaival.

Ahhoz, hogy a helyzetet megértsék, — mondotta dr. Weizmann — el kellett volna olvasni a 190 oldalra terjedő tanuvalomást a királyi bizottság előtt, valamint az executive többi tagjainak kijelentéseit is. Feladatunk az volt: amennyiben egy új utat nyitnak meg előttünk, öröködjünk afölött, hogy ez az út megtestesítse mindazt, amit mi a mandátumtól reméltünk. Hosszas belső harc után arra a nézetre jutottunk, hogy amennyiben a felosztási tervet lényegesen megváltoztatják, elérhetjük azt, amit a mandátum elért volna.

Tiszteit kongresszus, azt, amit most mondok, nem polémikus céllal mondok. Gondolják csak meg, hogy tegyük fel, folytattuk volna munkánkat az eddigi feltételek mellett, évenként hatvan ezer embert sikerült volna az országban bejuttatni és tizenöt év múlva elértük volna a többséget az országban.

A kolonizáció akkor is csak abban a részben haladt volna előre, amelyet most nekünk juttattak s végeredményben megszületett volna a zsidó állam körülbelül negyvenöt százalékos arab lakossággal.

A parti sikszágot tulnyomó zsidó többség lett volna a Hinterlandban arab többség és a felosztás létrejött volna, még mielőtt azt formailag és kifejezetten keresztül viszik. Ha mi most azon a területen, amelyet nekünk ígértek, a terv megjavításának előfeltételezése mellett, ugyan azt keresztül visszük, úgy anyagilag azt adtuk fel, amit ma telepítéssel amugy sem tudtunk volna teljesíteni.

Tegyük fel most magunknak a kérdést, tartható-e vagy sem az, amit a Peel-javaslat ajánl nekünk; megadja nekünk egy nagyobb méretekű bevándorlás lehetőségét, vagy sem. Én két millióról beszéltem, ez a szám lehet nagyobb vagy kisebb.

Két millió ember husz év alatt egy évenkénti százezres bevándorlást jelent. Ezt a cionisták sem álmundták volna azelőtt.

Hogyan változtassák meg a Peel-tervet

Milyen változtatásokat tartunk mi szükségesnek a Peel-tervezetben?

Mindenek előtt is: Jeruzsálem. A hetven ezer jeruzsálemi zsidó a legnagyobb jelentőséggel bír számunkra. Igényeljük Jeruzsálem új és csaknem teljesen tiszta zsidó városrészait. Másodsorban: szuverénitás. A jelentős megszorítja a zsidó állam szuverénitását, különösképpen a Szafet, Akko, Haifa és Tiberias fölött alkalmazandó ideiglenes mandátum révén.

Mi követeljük a megbeszélések során, hogy ezeket a zsidó államban ékelt szigeteket két-három éven belül a zsidó állam kebelezzék be.

Harmadsorban a jelentős kívánatosnak tartja, hogy ne épüljön külön kikötő Telavivban, hanem angol vezetés alatt közös Jaffa-Telaviv kikötőt építsenek. Megmondottuk, hogy

egy szuverén állam akkor és ott épít magának kikötőt, amikor és ahol azt szükségesnek tartja.

Ez a Peel-javaslat már is többé-kevésbé megbukott. A pénzügyi kérdések, a korridor kérdés meg tanulmányozás tárgyát fogják képezni. Szuverénitásnak tárgyát fogja még az is képezni, hogy a bevándorlást kizárólagosan mi irányítjuk.

Ami a területi kérdéseket illeti, kérdés az, hogy a legközelebbi husz vagy huszonöt évre adva van-e egy évi ötven-hatvan ezres bevándorlás lehetősége? Ha a parti sikszágot, Beisan és a Hule vidék, három millió dunám öntözhetővé tethető földjéből a legközelebbi husz évben egymillió dunámot, azaz évenként öt-

venezer dunámot a telepítés rendelkezésére tudnak bocsátani, úgy ez a munka alapját képezheti a következő husz évre. Evi ötven ezer dunám kettőezeröttszáz családot jelent a mezőgazdaságban, 7500 családot a városban, ami összesen 50 ezer embert jelent. Tehát több, mint egymillió dunám föld, otthon lenni és az áttelepítések lehetősége: ezek a Peel javaslat nagy sánczai. Most nagyobb lehetőségek nyílnak az arabokkal való békére, mint valaha is. Hozzájárulásukért valamit nyújthatunk nekik. Ez az első komoly alap a népek közötti békés tárgyalások számára. Ez a tervezet egyik leglényegesebb előnye.

A cionista munkaspárt határozata

A politikai vita megkezdése előtt a munkaspárt, amely a delegátusok többségét foglalja magában, frakció illeszt tartott, amelyen a következő határozatot hozta:

A kongresszus az Executívének csak arra adjon felhatalmazást, hogy tárgyalásokat folytasson A tárgyalások eredményét azonban döntés végett új kongresszus elé kell terjeszteni.

Hatalmazza fel a kongresszus az Executívét, ez igyekezzék odahatni, hogy nemzetközileg ismerjék el a zsidó nép történelmi egybeforrottságát Erec Jiszraellel és teljesítsék a zsidókkal szemben a mandátum alapján vállalt kötelezettségeket. Az angol kormánnyal folytatandó tárgyalások során az Executive állapítsa meg, mi volna a tényleges jelentősége a palesztinai zsidó állam megteremtésére irányuló javaslatnak.

Az Executívének nem áll jogában új kongresszus döntése előtt valamely terv, vagy javaslat mellett, amely a mandátummal ellentétben áll, vagy azt módosíthatná, lekötne önmagát, vagy a cionista szervezetet.

Weizmann azon javaslatával szemben, amely szerint a kongresszus hatalmazza fel az executívét,

hogy tárgyaljon a zsidó állam létesítéséről, azon feltétellel, ha a zsidóknak megadják a lehetőséget szabad nemzeti fejlődésre és a zsidó állam területét oly módon állapítják meg, hogy ez hozzájárul a zsidókérdés megoldásához.

Hogy fog szavazni a kongresszus Weizmann javaslatáról?

Az egész világ zsidó közvéleményét a legjobban az érdekli, hogy fog szavazni a kongresszus Weizmann javaslatára felett. Eddig csak két csoport hozta nyilvánosságra egységes és

világos állásfoglalását. A Somer Hacair határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a kongresszus szólítsa fel a mandatárius hatalmat a palesztinai mandátumnak a Balfour-deklaráció szellemében való megvalósítására.

A Somer Hacair huszonöt delegátusa épp úgy, mint a Meir Grossmannhoz tartozó tizenegy zsidóállampárti delegátus, elvannak határozva arra, hogy Weizmann javaslatára ellen szavazzanak.

A többi csoportokhoz tartozó delegátusok magatartása nem egységes. Ez jutott kifejezésre a Mizrahi, a munkaspárt és a Klalcionista két csoportjának pártulésain. Az erőviszonyokat a következőképpen becsülik: Weizmann javaslatát mellett fog szavazni az Erec Jiszrael Haovedet 150—160 delegátusa, 25—30 mizrachista, 85—90 klalcionista az A) és husz a B) csoportból. A javaslat ellen szavaznak a Somer Hacair 25 tagja, 11 zsidó állampárti, 55—60 Poale cionista, körülbelül ugyanannyi mizrachista és 50 klalcionista.

Összesen tehát mintegy 300 delegátus-szavazat várható Weizmann javaslatát mellett, ellene szavaz körülbelül kétszáz delegátus, Weizmann javaslatára tehát a kongresszus háromötöde fog szavazni. Ez az arányszám azonban még eltolódhatik. Egyes delegátusok becsülése szerint a Weizmann-javaslat ellen legfeljebb 130—140-en fognak szavazni.

A 25 delegátus közül, akiket az amerikai Cionista Szervezet azzal a megbízással küldött ki, hogy a felosztás ellen szavazzanak, tizenhármat kijelentették, hogy megszavazzák Weizmann javaslatát. A négy delegátus között, akik megbízatásuk mellett kitartanak, szerepel dr. Stephen Wise főrabbi és rabib Aba Hillel Silver. Mindketten a kongresszus zárt ülésén a felosztási terv ellen fognak felszólalni. Stephen Wise beszédejét tizenhárom percben állapították meg.

Meghalt Bürger Albert

Targumures, augusztus 9. Hétfőn délután hónapokig tartó szenvedés után meghalt Marosvásárhelyen Bürger Albert, a Bürger sörgyár volt vezérigazgatója, az országiszerte ismert kiváló zsidó nagyiparos. Bürger Albert 1863-ban született és rendkívüli képességeivel, nagy szaktudásával és szorgalmával hamar országos jelentőségű pozíciókat és nevet vívott ki magának. Harminc évvel ezelőtt alapította Marosvásárhelyen a Bürger-féle sörgyárat, amely előbb egyéni cége volt, később részvénytársasággá alakult át. Kiváló közgazdasági érdemeinek elismerésül kapta annakidején a magyar kormánytól a boroskrakói előnévvel a magyar nemességet. Nem volt Marosvásárhely, de egész Erdély közéletének olyan területe, amelyben nem vette volna ki a részét. 1922-től 1924-ig liberális listán szenátor volt, megszokás nélkül úgy a magyar, mint a román impérium alatt ő volt a Kereskedelmi és

Iparkamara elnöke egészen 1929-ig, mikor az iparkamara kormánybiztosává nevezték ki, majd a múlt évben a kamara díszelnökévé választották.

Több vállalata volt, amelyeket nagyra fejlesztett, míg 1929-ben a gazdasági krízis megrendítette sörgyárat, mindez hozzájárult az általa alapított Marosvásárhelyi Agrár-bank fizetési nehézsége is, úgy hogy 1936-ban kényszerrejezséget kért a gyár, majd csődbe is jutott. Ez a válság azonban nem rendítette meg magán vagyonát, ami ma is érintetlen.

Tevékeny részt vett a zsidó közéletben, a zsidó hitközségnek 1927-ig elnöke volt, azóta díszelnöke. Egidyóben elnöke volt az erdélyi Keren Hajjeszónak is.

Hosszu ideig betegeskedett, míg hétfőn délután megváltotta szenvedéseitől a halál. Halálát idterjedt rokonságán kívül özvegye és két fia, Bürger Dezső és Bürger György gyászolják. Temetése szerdán lesz a boroskrakói családi sírboltban.

Nem lesz kormányváltás a király hazaérkezése után

A községi választások eredményei

Bucuresti, augusztus 9. A Lupta írja, hogy a kormány összes tagjai rövidesen a fővárosba sereglenek. Franasovici már ma, lamandi a hét folyamán érkezik haza. Kormánykörökben a rezsimváltást küszöbönállónak tekintik. Azt hiszik, hogy az uralkodó a miniszterelnök aprólékos jelentése alapján kihallgatásn fog fogadni több ellenzéki vezetőembert. A lap rámutat arra, hogy még korai az esetleges válság időpontját illetőleg jóslatokba bocsátkozni.

A Capitala szerint az a tény, hogy az ellenzék több vezére nem tartózkodik az országban, utalás arra, hogy ellenzéki körök nem hisznek a válság azonnali megoldásában. Ugyanis Averescu, Goga, Bratianu Gheorghe már külföldön vannak, míg Argetoianu és Dinu Bratianu is el-

utazni készülnek.

A mai lapok részleteket közölnek azon emlékiratból, amit Tatarescu állítólag az uralkodó elé terjeszt, a kabinet lemondásával egyidejűleg. Az Epoca értesülése szerint a választási kormány megoldási lehetőségével Tatarescu nem is foglalkozik az emlékiratban.

A belügyminisztériumban összesítették az augusztus 1-ig lebonyolított kiegészítő jellegű községi választások eredményeit. Összesen 190.580 szavazatot adtak le, ebből a liberálisok 65.969, a nemzeti pártspárt 48.400, Frontul Románesc 15 ezer 697, Gheorghe Bratianu 13.446, Cuza 15.107, Averescu 1.469, Iunian 6.190, román blokk 11.323, polgári listák 6.011 szavazatot kaptak. A százalékelosztás ez: liberálistpárt 35, nemzeti pártspárt 25,

vauidisták 8, nemzeti kereszténypártiak 8, gheorghisták 7, Iunian 3, Averescu 1 és polgári blokk 6 százalék. Gazdasági 39. Ezek a számok nem tévesztendők össze a megyei választások eredményeinek, melyek sokkal inkább mutatják a nemzeti pártspárt fölényét.

Várják Maniut Szovátára

Bucuresti, aug. 9. Leucutia ma Szovátára érkezett, hogy előkészítse Maniu Gyula odaérkezését. Megérkeztek már Maniu más hívei is. Valószínű, hogy több olyan politikai tanácskozássra kerül sor, amelyek hivatva lesznek elősegíteni a politikai helyzet tisztázását.

Policarp püspök, az amerikai románok szel lemi atyja, ideérkezett gyógykurára. Valószínű, hogy több regáltbeli méltóság is Szovátára jön a napokban. Niculescu blaji metropolita tegnap már meglátogatta a püspököt.

Merénylet okozta a szovjet repülőgép katasztrófáját?

Bucuresti, aug. 9. A Gazeta című lap szerint a Beszterce mellett lezuhant orosz gép katasztrófáját merénylet okozta. A személyzet egyik tagja lett volna a merénylő, — írja a lap. A hírt teljes fenntartással közöljük.

Legújabb sporthírek

Balszerencse üldözi a Haggibbor vízipólcapatát. A kolozsvári vízipólcabajnokság során hétfőn játszották le az Universitatea-Victoria bajnoki mérkőzést, amelyet 9:0 (4:0) arányban az egyetemi együttes nyert meg. Az ugyancsak mára kitűzött KAC-Haggibbor bajnoki mérkőzés elmaradt, mert a Haggibbor több játékos a tegnapi játék alkalmával meghült. Így a mérkőzést a KAC játékos nélkül nyerte — a szabályok értelmében 5:0 arányban. A másodosztályu bajnokság küzdelmében a Napoca csapata 4:0 (2:0) arányban győzte le a KMSC együttesét és ezzel megnyerte a másodosztály bajnokságát.

UNIVERSITATEA KÖNYV- és Lapkiadó Rt. 50. sz. utcára Cluj, Strada Bazos L. Fog 18. Telefonszám: 18-90.

CENZURAT

Taxa postala
páttis id ut
No. 224718/2

10. Telefon: 1
Havonta 110.
Évre 600, egés
Hátre: Havon
félóra 12, egé
detések díjaz
"KELET" a t
sádoság egyet
a. Cikkeknek
törvén megjelö

A zürici

Az „Igen”
viharzik Zürich
olyan feszültsé
cionista világl
nista Világszer
kérdésnek máj
megoldási lehet
a zsidó élet vé
dült.

Nincs zsidó,
saját népe nem
mélyén ne les
olvasná az ideg
nemcsak ötszáz
nőp álláspontja
ményeit tükröz

Az ujkori zs
egyeniségében
személyesedik
Az egyik tárgy

jelentésben emu
A másik nem
nek feldarabolá

Két álláspont
len felelősséget
jaikat a zürichi

Mindkét szón
heve, felelősség
cionista világsz
egyenesen prófé

igazát. Ussiskin
szigorúságával,
síkra a fel nem

Ki legyen há
beszédét olvassu
za. Ha viszont

nyujtanunk az
Olyan vita ez

igaza van,
Az elhatározás

De a kongres
kevésbé kialaku
többség. Azoké,
gyelország, Rom
ifjusága számár

önálló keretek
védelmében.

Nem véletlen,
haza építői mon
nem érik a ga
létmillió zsidó f

kvivándorlata
szabaduláshoz
Ezért a galuti

naiak a tagadó
A vita még f
nem érkezett h
ami pedig, azt h
hogyan képzelik

„Igen” monó
Weizmann is m
fogadhatatlan,
tell tekinteni, le

tok tekintetében
megszabott hatá
pedig a felosztá

Még nem defü
hogy mit lehet
goloktól és arab
állam? Mi a bef

Sok kérdés, an
adós maradt mé

Lehet, hogy r
Talan — mint
veteli — új ko

megválasztandó
kat a részletké
kell adnia.
Egyelőre a z
Dél-Afrikától A